

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוּשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

גְּלוּיָן 140

פְּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח

שָׁנַת תשפ"ב ב' ל' כ"ק

לזכרון עולם

לעילוי נשמת

הרה"ג איש צדיק תמים

מזהר"ר

אהרן גרשון מנחם

ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע

ח' אלול תשע"ח לפ"ק

תנצב"ה

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִתִּיָּדָא
לְאִתְגַּלְיָא
לְעִתִּיד־לְבֹא

יו"ל בעו"ה ע"י

מכון אור האזרות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁתַּי וַיִּשְׁלַח

**"וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו וְגו',
אֶרֶץ שִׁעִיר"** (בראשית לב, ד)

א.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים' של
רבנו ז"ל, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים" (בראשית לב, ד).

"מַצּוֹת זְמַנִּיּוֹת" (מצות-עשה שהזמן

גִּרְמָא שְׁהַנְּשִׁים פְּטוּרוֹת. בְּרָכוֹת כ: וְעוֹד לְקוּטֵי-הַלְכוֹת. מִלְּה
ד.ו - עיר-שם). **"עֲשֵׂה מַצּוֹת הַרְבֵּה, נִבְרָא כַּמָּה
מַלְאָכִים"** (תנחומא ויצא ג).

"לְפָנָיו" (שם). **"תְּשׁוּבָה"**. **"וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנָי"**
(ירמיה טו, יט). **"אֶרֶץ שִׁעִיר"**
(בראשית שם). **"נֹקֵבָא דְתַהוֹמָא דְרַבָּא"**.
"אַצִּינָה" (שם לג, טו).

"סָכָה" (שם שם, יז) **"תְּשׁוּבָה"**. **"תִּסְכְּנִי בַּבֶּטֶן
אִמִּי"** (תהלים קלט, יג) - **"הוֹלְדָה"** (עין
לקוטי-מוהר"ן ח"א מח). **"שָׂאֵר יִשׁוּב בְּנֶדֶד"** (ישעיה
ז, ג).

כָּל-זֶה מִצְאָנוּ מִכְתַּב-יַד רַבְּנּוּ ז"ל (העתקנו
רק השייכים לפרשת-השבוע) וכו', כְּתַבְּם
בְּדֶרֶךְ רְאִשֵׁי-פְּרָקִים בְּרָמְזוּ בְּעֵלְמָא לְזַכְרוֹן
וְכו' - מַה שְּׂאֵפְשֵׁר לְהַבִּין מַעַט עַל-פִּי
הַהַקְדָּמָה שֶׁהַבְנֵתִי מְדַבְּרִיו, אִמְרָתִי לְבָאֵר מַה
שְּׂבִידִי וְכו'.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁהָאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנּוּ
ז"ל רוֹצֵה לְגַלוֹת: שֶׁתְּשׁוּבָה וּבַחֲנִינָת
לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן, דְּהִינּוּ בְּטוּל־הַזְּמַנִּים, הֵם
בַּחֲנִינָה אַחַת וְכו'.

וְכֵן מְבָאֵר בְּהַאֲלָף-בֵּית הַחֲדָשׁ (ספֶר-הַמִּדּוֹת,
תְּשׁוּבָה א): **"יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה
הוּא לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן, וּמַעַלְה כָּל הַיָּמִים
לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן"**. נִמְצָא מְבָאֵר: שֶׁתְּשׁוּבָה
הוּא לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן. וְכו'.

[מוהרנ"ת מְבָאֵר כָּאן הַרְמְזִים עַל הָרְאִשֵׁי-פְּרָקִים
לְשָׂאֵר הַפְּרָשִׁיּוֹת - וְאַחֲרֵי-כֵן מִמְשִׁיךְ הַרְמְזִים הַשְּׂיִכִּים
לְפָרֶשֶׁת וַיִּשְׁלַח]:

וְזָהוּ בַּחֲנִינָת 'תְּשׁוּבָה', שֶׁעַל-זֶה מְרַמֵּז תַּבַּת
'בֵּין', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ז, ג): **"וַשָּׂאֵר
יִשׁוּב בְּנֶדֶד"**. כִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא לְמַעַלְה־
מַהֲזֵמֶן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ירמיה טו, יט): **"אִם תְּשׁוּב
וְאֲשִׁיבְךָ לְפָנָי תַּעֲמֹד"** - וְלְפָנָיו יִתְבָּרַךְ הוּא
בְּוֹדָאֵי לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
הוּא לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן וְכו'.

כִּי בְּאַמְתָּא, עֶקֶר הָעֲבוּדָה הוּא: לְקַשֵּׁר
וּלְבַטֵּל בַּחֲנִינָת הַזְּמַן - לְהַעֲלוֹתוֹ
וּלְיַחַדוֹ בְּבַחֲנִינָת לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן.

וְזֶה בַּחֲנִינָת 'מַצּוֹת זְמַנִּיּוֹת' (מַצּוֹת-עֲשֵׂה
שֶׁהַזְּמַן גִּרְמָא, שֶׁהַנְּשִׁים פְּטוּרוֹת. לְקוּטֵי-הַלְכוֹת
'מִלְּה' ד.ו - עיר-שם) - כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל-יַדִּי
הַמַּצּוֹת-זְמַנִּיּוֹת, שֶׁיִּתְאַחַד הַזְּמַן, וַיַּעֲלֶה
הַזְּמַן לְבַחֲנִינָת לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֶן וְכו'.

"כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדָנָי לַעֲשׂוֹ וְגו', עִם לְבָן גְּרָתִי"
(בראשית לב, ה)

ב.

(לקוטי-הלכות, ענין מדיש א, ד)

'יַעֲקֹב', כְּשֶׁרָאָה שֶׁעָשׂוּ מִתְגַּבֵּר כְּנֻגְדוֹ,
שֶׁזֶה בַּחֲנִינָת שֶׁחֲכַמְתָּה טָבַע

מתגבר כנגד 'התגלות-הרצון', על-כן ברח
אצל 'לבן' דיקא.

כי ראה: שאי-אפשר להכניע את 'עשו',
כי-אם על-ידי שיכניע תחלה את שרשו
שהוא 'לבן הארמי', שהוא בחינת 'מצח-
הנחש', שהוא 'שרש חכמת-הטבע'.

כי כשיתגבר כנגד 'לבן', שהוא בחינת
'מצח הנחש' - "כשל עוזר ונפל עזר"
(ישעיה לא, ג) - כי ממילא יתבטל כח של
'עשו', הינו בחינת 'חכמת-הטבע', על-ידי
שיבטל 'חכמת-הטבע' בשרשו, על-ידי
שיכניע ויתגבר על 'לבן'.

ועל-כן כשיצא מבית 'לבן', וזכה להכניע
ולבטלו ולצאת ממנו, על-כן
שלח אל 'עשו' (בראשית לב, ה): "עם לבן
גרתיו" וכו'.

הינו שהודיעו: שכבר זכה לעמד כנגד
'לבן', שהוא 'שרש חכמת-הטבע',
ועל-כן ממילא אין כח לעשו', בחינת
'חכמת-הטבע' - כי כבר הכניעו בשרשו.

ג.

(לקוטי-הלכות, ראש-החדש ז, מה - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, חדי רבי שמעון)

על-כן שלח יעקב לעשו כשיצא מבית
לבן בשלום (בראשית לב, ה): "עם
לבן גרתי", ודרשו רז"ל (רש"י שם): "ותריוג
מצות שמרתי" - זה בחינת (איוב לא, לה):
"וספר כתב איש ריבי", שדיקא על-ידי
ה'ריב ומחלקת, נכתבין 'ספרים-קדושים'
הרבה.

שזהו בחינת: "עם לבן גרתי", "ותריוג
מצות" - שהם 'כלל ספרי-התורה',
"שמרתי".

שדיקא על-ידי ש"גרתיו עם לבן",
וסבלתי ממנו מה שסבלתי,
"שבקש לעקר את הכל" חסו-שלום - על-
ידי-זה דיקא זכיתי: "ותריוג מצות
שמרתי" - שזכיתי להשיג כל התרי"ג
מצות, שהם כלל ספרי התורה שהשיג קדם
שנתנה.

שכל-זה זכה, על-ידי עצם תשובתו -
ששב דיקא על-ידי המחלקת
שהיה לו מלבן, כי דיקא על-ידי המחלקת
נעשין ספרים הרבה, כשזוכין לשוב
בתשובה על-ידם.

ד.

(לקוטי-הלכות, הכשר-פלים ג, ה - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, וביום הפגורים)

וזה ששלח יעקב לעשו (בראשית לב ה-ז):
"עם לבן גרתי", "ותריוג מצות
שמרתי" וכו' (רש"י שם), "ויהי לי שור
וחמור" וכו'.

כי 'עשו' הוא 'מלכות-הרשעה', כי ממנו
יצא 'המן-עמלק', שהם עקר 'מלכות-
הרשעה', ועקר כח 'מלכות-הרשעה' יונק
מבחינת 'לבן', "שהוא בחינת לבן העליון"
(זהר ויצא קסג. עץ-חיים, ש"ו פ"א; שליח פ"ג; עין
בראשית-רבה ע, י), הינו: ה'אור-העליון', כשאינ
כלים קדושים להמשיך האור והחיות
בהדרגה במדה כראוי, משם עקר יניקת
'קלפת לבן', ומשם יניקת 'מלכות-הרשעה',
בחינת 'עשו', 'המן', 'עמלק'.

ועל-כן לא הלך יעקב לבית לבן, "עד
שעסק תחלה בתורה הרבה בבית
שם ועבר" (בראשית-רבה סח, ה) - כי על-ידי
התורה שלמד תחלה הרבה, על-ידי-זה היה
לו כח להמשיך האור הגבה והעליון מאד

מאד, בחינת לבן העליון, להמשיכו בהדרגה ובמדה, על-ידי רבוי התורה שלמד בקדשה גדולה תחלה.

ואז: לא די שלא היה פח ב'לבן' שינק מ'רבוי-אור', להתגבר פנגד יעקב. אדרבא, יעקב התגבר פנגדו, והוציא ממנו כל העשירות וכל הקדשות שבלע, בבחינת (איוב כ, טז): "חיל בלע ויקאנו".

כי הפך ה'הסתרה שבתוך הסתרה', לדעת עליון מאד; ונעשה מבחינת "חיל בלע" וכו', בחינת תורה, שהיא בחינת "אשת חיל" (משלי לא, י), שזהו בחינת רחל ולאה' שהוציאם מ'בית לבן' דיקא, שהם בחינת "אשת חיל" - בחינת ה'תורה' שהוציא מתקף ה'הסתרה שבתוך הסתרה', שיניקתה מ'רבוי-אור' שזהו בחינת לבן'.

ואז פשהתגבר פנגד לבן' שהוא שרש הקלפה' - על-כן ממילא יש לו פח להכניע ולבטל מלכות עשו' וכו' שיונק ממנו.

על-כן שלח לעשו: "עם לבן גרתי, ותרי"ג מצוות שמרתי" - שזכיתי להפך ה'הסתרה', לדעת התורה, להמשיך החיות מ'לבן העליון' בהדרגה ובמדה, על-ידי תרי"ג מצוות התורה, שהם 'כלל התורה'.

ועל-ידי-יזה זכיתי לעשירות-דקדשה', בחינת: "ויהי לי שור וחמור" וכו' - כי הוציא העשירות' מהסטרא-אחרא אל הקדשה, על-ידי שהמשיך החיות מ'לבן העליון', לתוך בליים קדושים, על-ידי התורה שכלולה מתרי"ג מצוות, בבחינת: "עם לבן גרתי, ותרי"ג מצוות שמרתי", כנ"ל.

ועל-כן שלח לו כל-זאת - להודיעו: שיש לו פח פנגדו, מחמת שפבר הכניע שרש יניקתו, על-ידי שהמשיך החיות העליון על-ידי התרי"ג מצוות של התורה, בהדרגה ובמדה, שעל-ידי-יזה זכה לעשירות-דקדשה', שעל-ידי-יזה נכנע מלכות-הרשעה'.

ה.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, סט - על-פי לקוטי- מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')
וזה בחינת מה ששלח יעקב לאמר לעשו (בראשית לב, ה): "עם לבן גרתי ואחר עד עתה", ודרשו רז"ל (רש"י שם): "ותרי"ג מצוות שמרתי".

כי יעקב' ראה שעקר התגברות עשו', שהוא בחינת מלכות-הרשעה', הוא על-ידי עזות דסטרא-אחרא', שממש עקר פח של מלכות-הרשעה', שהוא בחינת (סנהדרין קה): "עזות מלכותא בלא תגא", וכמו שכתוב (בראשית כה, כה): "שעשו היה אדמוני" וכו'.

על-כן שלח לו יעקב: שפבר זכה ל'תורה ותפלה', שהם בחינת "נעשה ונשמע" (שמות כד, ז), שעל-ידי-יזה זוכין לעזות-דקדשה', שעל-ידי-יזה מכניעין עזות דסטרא-אחרא' שהוא בחינת מלכות עשו'.

וזהו: "עם לבן גרתי", ותרי"ג מצוות שמרתי" - זה בחינת תורה'.
"ואחר עד עתה" - זה בחינת תפלה'.
הינו שאמר לו: אף-על-פי ששמרתי כל ה'תרי"ג מצוות, וזכיתי ל'תורה' - אף-על-פי-כן איני מסתפק בזה, ואני מחכה ומצפה ומתגעגע ברצונות הזקים

תמיד, לעלות מדרגא לדרגא - לעשות מה"נשמע" נעשה, על-ידי רבוי תפלות.

וזהו: "ואחר עד עתה" - שאני מתאחר ומתמהמה ברצונות חזקים, עד שזכיתי לבחינת "עתה" - שהוא בחינת 'תפלה', בחינת "נשמע", בחינת (דברים י, יב): "ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמדך כי אם ליראה", שהוא בחינת 'תפלה', בחינת (משלי לא, ל): "יראת ה' היא תתהלל" וכו'.

ו'סנפי"ר' הוא מספר 'ארבע-מאות' (עמק-המלך ה, נז; י, ת; יד, לד; מגלה-עמקות, פרשת קדשים), שהוא מספר 'ר"ע-ע"ן' במכון כנ"ל. וכליזה הוא פנגד ה'ארבע-מאות איש של עשו', שמהם נמשך ה'רע-עין', ועל-פן 'סנפי"ר' מציל מזה כנ"ל.

ועוד חשב אז רבנו ז"ל כמה דברים שעולים 'ארבע-מאות' ששיכים לענין זה.

"ויירא יעקב מאד" (בראשית לב, ח)

"וארבע מאות איש עמו" (בראשית לב, ז)

"שפא יגרם החטא" (ברכות ד.)

ז.

ו.

(ח"ב ד, ה)

(שיחות-הר"ן רמב)

עקר ה'יראה' נעשה על-ידי 'התגלות-הרצון', בבחינת (תהלים קמה, יט): "רצון יראיו יעשה" - שעל-ידי 'התגלות-הרצון' נעשה 'יראה'.

ענין 'עין-הרע' הוא: פי יש כח ממש ב'הראיה'. פי 'כח-הראות' הולך לחברו ומזיקו כשעינו רעה, פי ה'ראיה' הוא כח ממש וכו'.

הינו: על-ידי שנתגלה שהכל מתנהג ברצונו יתברך, פי הוא יתברך ברא הכל ברצונו בלי שום חיוב כלל, ומחיה ומקים הכל ברצונו יתברך, ואין שום חיוב הטבעי כלל.

ודע: שפגלה ל'עין-הרע': סנפיר של דג, לעשן בו. וסימן: 'סנפי"ר' בגימטריא: ר"ע-ע"ן. וביותר מסגל 'סנפיר' של מין דגים שקורין אותו 'שלע"ן', לשון נופל על לשון, 'של עין'.

על-ידי-זה נעשה 'יראה' - פי אזי יש ש"כר וענש, ושיך להתירא מפניו יתברך - כמו שאמרו רז"ל (ברכות ד.) - על בראשית לב, ז): "ויירא יעקב מאד" - "אמר: שפא יגרם החטא".

נסח-אחר: לתלות ה'סנפיר' הנ"ל על האדם או תינוק שמדגל שיהיה לו לפעמים 'עין-הרע', וינצל.

אבל כשאין נתגלה ה'רצון', וסוברים שיש חיוב הטבעי, וכאלו מתנהג הכל על-פי ה'טבע' חסוֹשֶׁלום - אין שיך 'יראה' כלל, פי אין ש"כר וענש כלל חסוֹשֶׁלום.

וה'עין-הרע' נמשך, מה'ארבע-מאות איש' שהלכו עם עשו להלחם עם יעקב, כמו שכתוב (בראשית לב, ז): "וארבע מאות איש עמו". ואיתא (מגיד מישרים, פרשת וישלח): "שהלכו להטיל עין-רעה חסוֹשֶׁלום במחנה של יעקב".

שִׁיחָהּ, אֶף-עַל-פִּי-כֹן אֲנִי חָזַק שְׁלֹא אֶהְיֶה נְסוּג אַחֲזֹר לְגַמְרֵי מֵהַשָּׁם-יִתְּבַרֵךְ, וְלֹא אֵיֶאֱשׁ אֶת-עַצְמִי לְעוֹלָם, וְלֹא אֶהְיֶה חֹסֵי-שְׁלוֹם מִ'הַחֲסִידִים-הַנְּפוּלִים' שֶׁהֵם גְּרוּעִים וְכוּ' רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְנוּ מִצַּדִּיקִים.

רק אני "על משמרתִי אֶעֱמֹד" (על-פי חבוקוק ב, א) - לְחַטָּף מֵה שְׁאוּכַל, לְמַעַן יִהְיֶה "הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה".

לְמַשָּׁל: שֶׁהָאָדָם חָפֵץ, שִׁילְמֹד הַרְבֵּה, וַיִּתְּפַלֵּל, וַיִּרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת, וַיִּהְיֶה נָקִי מֵעֲתָה מִכָּל חַטָּא וְהַרְהוּר וְכוּ' - וְרוּאָה שֶׁקָּשָׁה עָלָיו וְכוּ'.

יִהְיֶה חָזַק בְּדַעְתּוֹ: שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים מֵה שְׁאוּכַל לְחַטָּף בְּחַי - אֶתִּיגַע בְּכָל כַּחַי לְחַטָּף אֵיזָה טוֹב כָּל יוֹם מִימֵי חַיֵּי. וְאִם חֹסֵי-שְׁלוֹם לֹא אוֹכַל לְהַתְּפַלֵּל כָּל־ל - אֶרְאֶה לְדַבֵּר אַחֲרֵי-כֵן, אֵיזָה דְבוּר שֶׁל תְּחַנֶּה וּבִקְשָׁה וְכוּ'.

וְאִם יִמְנַעֲנִי חֹסֵי-שְׁלוֹם גַּם מִזֶּה - מֵה לְעִשׂוֹת? (כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתִּי מִפִּי ז'ל), אֶף-עַל-פִּי-כֹן אֶלְמֹד מַעֲט אוֹ הַרְבֵּה, וְעַל-כָּל-פָּנִים אֶתְגַּבֵּר בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְהַשָּׁם-יִתְּבַרֵךְ, וְאֶצְעַק עַל-כָּל-פָּנִים: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! הוֹשִׁיעָה!" - וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה.

וְאִם עֲצַתִּי חֲלוּקָה: אִם לִסְעָה! אוֹ לִישָׁב בְּבֵיתִי! - וְאֵינִי יוֹכֵל לְתַת עֲצָה לְנַפְשִׁי, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי חָזַק בְּדַעְתִּי: שֶׁבִּין בְּבֵיתִי, בֵּין בְּדַרְךְ, אֶחְטָף טוֹב מֵה שְׁאוּכַל. וְכֹן בְּשָׂרֵי דְבָרִים שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְפָרְטֵם. וְכָל-זֶה בְּחִינַת: "וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה".

וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "בְּעַל-כָּרְחוּ בִי אֶלְחַם עִמּוֹ!" - כִּי בָּזֶה אֲנִי חָזַק - שֶׁבְּעַל-כָּרְחוּ יִהְיֶה מְכַרְח לְהַנִּיחָנִי, שִׁיחָהּ נֶשְׂאָר לִי

וְשְׁלוֹם, מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק כְּפִי חַיּוֹב הַטָּבַע חֹסֵי-שְׁלוֹם. - נִמְצָא: שֶׁעַקֵר ה' יִרְאֶה', עַל-יְדֵי 'הַתְּגַלוֹת הַרְצוֹן'.

"וַיַּחֲץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְגו', לְשֵׁנֵי מַחְנוֹת וְגו', וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה" (בְּרֵאשִׁית לֵב, ח"ט)

ת.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, רֵאשִׁי-חֲדָשׁ ו, נב)

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לֵב, ח"ט): "וַיַּחֲץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְכוּ', לְשֵׁנֵי מַחְנוֹת וְכוּ', וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה".

שֶׁכְּשֶׁרוּאִין שֶׁקָּשָׁה לְהַשִּׁיג הָעֵצָה הַשְּׁלֵמָה' - צְרִיכִין לְהַתְּנַהֵג לְפִי 'חֲלֻקַּת-הָעֵצָה' עַל-כָּל-פָּנִים, בְּאִפְן שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים יִהְיֶה נֶשְׂאָר לֹ" מַחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה", וְלֹא יִהְיֶה נֶאֱבַד לְגַמְרֵי חֹסֵי-שְׁלוֹם, שְׁלֹא יֵאמַר: "שִׁילַךְ וַיִּתְּחַנֶּה וְכוּ' רַחֲמָנָא-לְצַלָּן!" - רַק יִשְׁתַּדֵּל: שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים יִשָּׂאֵר מֵה שִׁישָׂאֵר וְכוּ'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁרוּאָה אָדָם שֶׁהַיִּצְרָה-הָרַע מִתְגַּבֵּר עָלָיו כְּמוֹ שֶׁמִּתְגַּבֵּר, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁאִין בְּכַחוֹ לְעַמֵּד כְּנִגְדּוֹ כְּרֵאוּי, וְכָל מֵה שֶׁחֹזֵב עֲצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת אֵינּוּ עוֹלָה בְּיָדוֹ כְּרֵאוּי, וּמַחְמַת זֶה עֲצַתוֹ חֲלוּקָה תָּמִיד.

אֲזִי כָּל עֲצַתוֹ הָעַקְרִיית: שִׁיִּסְמַךְ עַל כַּח הַצַּדִּיק-הָאֱמֵת, שֶׁבְּאֵיזָה דְרָךְ שִׁילַךְ, יִמְצָא בּוֹ הַשָּׁם-יִתְּבַרֵךְ כְּנ"ל, וְלַעֲתִיעֲתָהּ יִתְנַהֵג כְּפִי 'חֲלֻקַּת הָעֵצָה'.

שִׁזָּה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לֵב, ח"ט): "וַיַּחֲץ אֶת הָעָם וְכוּ', וְהָיָה הַמַּחְנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפָלִיטָה" - הֵינּוּ: שֶׁיִּקְבַּע בְּלִבּוֹ: שֶׁאִין

על-כָּל-פְּנֵים "מַחְנֶה הַנֶּשֶׂאָר לְפִלִּיטָה", כִּי אֶלְחֶם עִמּוֹ עַל-זֶה בְּכַחוֹ שֶׁל הַצְּדִיק וְכוּ'.

וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם: "הַתְּקִין עֲצֻמוֹ לְשִׁלְשָׁה דְבָרִים - לְדוּרוֹן, וְלַתְּפִלָּה, וְלַמְּלַחְמָה".

"לְדוּרוֹן" - זֶה בְּחִינַת הַמְּנַחֵה שֶׁשָּׁלַח אֵלָיו. וּבַעֲנִין מְלַחְמַת הַיְצִיר-הָרַע, הוּא בְּחִינַת סוּד שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח, וְסוּד מִיַּם-הָאֲחֻרּוֹנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת (זֶהר תְּרוּמָה קנ"ד): "סוּד הַמְּנַחֵה שֶׁשָּׁלַח יַעֲקֹב לְעֵשָׂו". כַּמּוּבָא בְּסַפְרֵים (מַגִּיד-מִשְׁרַיִם, פְּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (קְדוּשֵׁין כ"א): "דְּבָרָה תוֹרָה כַּנֶּגֶד יֵצֵר הָרַע" וְכוּ'.

"לַתְּפִלָּה" - פָּרַשׁ רַש"י: "אֶלְקֵי אֲדוּנֵי אַבְרָהָם" וְכוּ' - זֶה בְּחִינַת שִׁיחָה וְצַעֲקָה לְהַשְׁמִיטָתָהּ, שְׁאֵנִי אֲצַעֲקָ תָּמִיד: 'שִׁיִּצְלֵנִי בְּזָכוֹת אַבּוֹתַיִנוּ, שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים-הָאֱמִתִּיִּים' וְכוּ'!

"לְמַלְחָמָה" - זֶהיָהּ הַמַּחְנֶה הַנֶּשֶׂאָר לְפִלִּיטָה, וְכַנ"ל.

"וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֵּק" (בְּרֵאשִׁית ל"ב, כ"ג)

"יב"ק ראשי-תבות: 'י'חוד ב'רכה ק'ד'שה".
(זֶהר מִשְׁפָּטִים קט"ז. פְּנִיחָס רט"ז: תְּקוּנַיִזְהַר קכ"ח).

"יב"ק בגימטריא הַיְי"ה אֱלֹהֵי"ם".
(שְׁעֵר-הַפְּסוּקִים וַיִּשְׁלַח; וְעוֹד הַרְבֵּה בְּהַאֲרִיז"ל)

"ג' שמות אהי"ה הוי"ה אדנ"י - גימטריא יב"ק.
וְהֵם בְּגִימְטְרִיא הַיְי"ה אֱלֹהֵי"ם, שֶׁהוּא ה'מַלְכוּת'
הַנִּקְרָאת "מַעְבַּר יַבֵּק".

(פְּרִיעִזְ-חַיִּים שְׁעַר הַתְּפִלִּין י"א; וְעוֹד הַרְבֵּה בְּהַאֲרִיז"ל)

ט.

(ח"א ו, בַּסּוּף)

זֶה סוּד פְּנוֹת אֱלוֹל' וְכוּ'. עֵינֵי-שָׁם בְּפְנוֹת שֶׁל אֱלוֹל' (סְדוּר הָאֲרִיז"ל ר"ב

שַׁבָּתִי; סְדֵר יַחֲוּדִים מְרַאשֵׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל) - מְבַאֵר שָׁם: "שֶׁכָּל פְּנוֹת אֱלוֹל הוּא: "הַנּוֹתֵן בֵּינֵי דָרָךְ" (ישעיה מג, טז) - שְׁצַרִּיכִין לְהַאִיר בְּחִינַת דָּרָךְ' בְּ"ס' וְכוּ', וְזֶה ה'דָּרָךְ' הוּא בְּחִינַת שְׁתֵּי פְּעָמִים הַשֵּׁם 'יב"ק', כִּי שְׁתֵּי פְּעָמִים 'יב"ק' עוֹלָה דָּרָךְ'.

זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁנֵי שְׁמוֹת, שֶׁהֵם 'קס"א ס"ג' שְׁעוֹלִים בְּגִימְטְרִיא שְׁתֵּי פְּעָמִים 'יב"ק', שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא דָּרָךְ' כַּנ"ל וְכוּ' וְכוּ'.

וְאִז ה'ימ"ן' פְּשוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ, כִּי 'ימ"ן' בְּמַלּוּאוֹ עוֹלָה דָּרָךְ' עִם הַשֵּׁלֶשׁ אוֹתִיּוֹת, שֶׁהוּא שְׁתֵּי פְּעָמִים 'יב"ק' וְכוּ', עֵינֵי-שָׁם.

וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה וְהִבֵּן: אֵיךְ כָּל הַפְּנוֹת הַנ"ל, מְרַמְזִים וְנַעֲלָמִים בְּדָרָךְ נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַנ"ל (ח"א ו, קָרָא אֵת יְהוֹשֻׁעַ).

כִּי מְבַאֵר שָׁם: שְׁמֵי שְׁרוּצָה לְעֵשׂוֹת תְּשׁוּבָה, צָרִיךְ שִׁיחָה לּוֹ שְׁנֵי בְּקִיאוֹת, הֵינּוּ: 'בְּק"י בְּרִצּוֹא', 'בְּק"י בְּשׁוּב'. שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵיל וְנִפְיָק', בְּחִינַת: "אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה" (תְּהִלִּים קל"ט, ח), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּק"י בְּרִצּוֹא'. "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" (שָׁם), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּק"י בְּשׁוּב' וְכוּ', כַּמּוּבָר לְעֵיל, עֵינֵי-שָׁם.

וְהַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט הוּא: שְׁמֵי שְׁרוּצָה לִילָךְ בְּדַרְכֵי-הַתְּשׁוּבָה, צָרִיךְ לְחַגֵּר מְתַנַּיִן, שִׁיתְחַזֵּק עֲצֻמוֹ בְּדַרְכֵי-הַשֵּׁם תָּמִיד, בֵּין בְּעֵלְיָה בֵּין בִּירִידָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת: "אִם אֶסַּק שָׁמַיִם וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל" וְכוּ'.

הֵינּוּ: בֵּין שִׁיזְכָּה לְאִיזוֹ עֲלִיָּה, לְאִיזוֹ מְדֻרְגָה גְּדוּלָּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵל יַעֲמֵד שָׁם, וְלֹא יִסְתַּפֵּק עֲצֻמוֹ בְּזֶה, וְכִי צָרִיךְ

שִׁיחֶיהָ בְּק"י בָּזָה מְאֹד, לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁהוּא צָרִיךְ לָלֶכֶת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּק"י בְּרִצּוֹא', בְּבְחִינַת 'עִיל', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "אִם אָפֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה".

וְכֵן לְהִפְךָ: שֶׁאִפְלוּ אִם יִפֹּל חֲסִדוֹשְׁלוֹם לְמָקוֹם שִׁיפֹל, אִפְלוּ בְּשִׂאול־תַּחֲתִיּוֹת, גַּם־כֵּן אֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצֻמוֹ לְעוֹלָם, וְתָמִיד יִחַפֵּשׁ וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וַיִּחַזַּק עֲצֻמוֹ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא בְּכָל מָה שִׁיּוֹכֵל.

כִּי גַם בְּשִׂאול־תַּחֲתִיּוֹת נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְגַם שָׁם יְכוּלִין לְדַבֵּק אֶת־עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה בְּחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שִׂאול הַנֶּהָד", וְזֶה בְּחִינַת בְּק"י בְּשׁוּב'.

כִּי אִי־אֶפְשֶׁר לִילֹךְ בְּדַרְכֵי־הַתְּשׁוּבָה, כִּי אִם כְּשִׁבְק"י בְּשִׁנֵי ה'בְּקִיאוֹת' הָאֵלוּ.

וְדַקְדָּק רַבֵּנוּ ז"ל, וְקָרָא עֵינָיו זֶה בְּלִשׁוֹן בְּק"י - כִּי הִיא 'בְּקִיאוֹת' גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שִׁיזְכֶּה לִידַע לִיגַע עֲצֻמוֹ וּלְטַרַח בְּעִבּוּד־תְּהִשֵּׁם תָּמִיד, וּלְצַפּוֹת בְּכָל עֵת לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגָה גְּבוּהָ יוֹתֵר, וְאֶהֱעֵל־פִּי־כֵן אֵל יִפֹּל מִשּׁוֹם דָּבָר, וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחֶיהָ חֲסִדוֹשְׁלוֹם, אֶהֱעֵל־פִּי־כֵן אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, "וַיִּקְיָם וְאֶצִּיעָה שִׂאול הַנֶּהָד", כִּנ"ל.

וְעַל־פִּי סוּד, נַעֲלָם בָּזָה סוּד כְּפוֹנּוֹת אֵלוּל הַנ"ל - כִּי בְּק"י הוּא בְּחִינַת שֵׁם 'יב"ק' הַנ"ל, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת בְּק"י'.

וְזֶה שִׁזְזוּכָה לְשִׁנֵי ה'בְּקִיאוֹת' הַנ"ל, שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, דְּהֵינּוּ: בְּקִי בְּרִצּוֹא', בְּקִי בְּשׁוּב' - עַל־יְדֵי־זֶה זוּכָה לְדַרְדֵּר הַתְּשׁוּבָה, כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁתֵּי פְעָמִים 'יב"ק' הַנ"ל, עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא דְּר"ך' כִּנ"ל וְכוּ' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת בְּק"י בְּשׁוּב' - שֶׁזֶה ה'בְּקִיאוֹת' הוּא בְּחִינַת שֵׁם 'יב"ק' הַקְּדוּשׁ וְכוּ'. כִּי הָאָדָם, כָּפִי תְּנוּעוֹתָיו וְכָפִי הַתַּחֲזָקוֹתוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֵּן גּוֹרֵם לְיַחַד הַשְּׁמוֹת לְמַעַלָּה, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם, וְהֵבִין הֵיטֵב.

י.
(ח"ב טו)

בְּאֵמֶת: הוּא טוֹבָה לְהַצְדִּיק־הָאֵמֶת מַה שְּׁנִמְצָאִים אֵלוּ הַשְּׁקֵרָנִים הַמְתַּדְּמִים אֵלֵיהֶם. כִּי יֵשׁ רְשָׁעִים שְׁנוֹתְנִין צְדָקָה לְצַדִּיקִים, וְעַל־יְדֵי ה'צְדָקָה', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'יב"ק', הֵינּוּ: "י'חוּד בְּרִכָּה ק'דְשָׁה" (זֶהר מְשֻׁפְּטִים קטז. פִּנְחָס רטז: תְּקוּנַיִזְהָר קכח.), וְכָל שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת אֵלוּ נֶאֱמְרוּ ב'מִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צְדָקָה' (עֵין בְּפָנִים).

'י'חוּד' - כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית א, ט): "יִקְוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֵל מָקוֹם אֶחָד".

'בְּרִכָּה' - כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שָׁם א, כ): "יִשְׂרָצוּ הַמִּים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה" וְכוּ'.

'קְדוּשָׁה' - כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בַּמִּדְבָּר ה, יז): "מִים קְדוּשִׁים".

וּמַחֲמַת־זֶה נִמְצָאִים בְּעַל־יְצַדְקָה' שֶׁהֵם 'נוֹאֲפִים' - כִּי הֵם יוֹנְקִים מִבְּחִינַת ה'יב"ק' הַנ"ל. וּבְחִינַת ה'יב"ק' בְּקְדוּשָׁה, הוּא בְּחִינַת 'זוּוּגִיךְ־דְּקְדוּשָׁה', וְאֶצְלָם נִתְקַלְקַל זֹאת הַיְנִיקָה, וְנַעֲשֶׂה אֶצְלָם נְאוּף רַחֲמָנָא־לְצַלָן.

וְעַל־כֵּן ה'צְדָקָה' שְׁלָהֶם, הִיא רָעָה אֶצֶל הַצְּדִיק - כִּי הַצְּדִיק מְקַבֵּל דְּבוּר פִּיו הַקְּדוּשׁ מִן ה'צְדָקָה', וְכִשְׁנִתְקַלְקַל אֶצְלָם כִּנ"ל, גּוֹרֵם פָּגָם לְדְבוּר פִּיו שֶׁל הַצְּדִיק, שֶׁמְקַבֵּל מִשָּׁם כִּנ"ל.

וְעַל-כֵּן הוא טובה מה שנמצאים השקרנים הנ"ל - שאזי אלו הרשעים הנותנים צדקה פוּנִין אליהם ונותנין להם וכו'. ואזי נצול ה'צדיק-האמת' מפגם-הצדקה שלהם כנ"ל.

וְצָרִיכִין לְגַרֵשׁ ה'יב"ק' של ה'צדקה שנותנין רשעים, כי אצלם נפגם ה'יב"ק', וגורם רעה להצדיק שמקבל דבור פיו מהם.

וְעַל-כֵּן הוא טובה גדולה מה שיונק מהם ה'נביא-שקר' וכו' (דברים יח, כ) - שעל-ידי-זוה מַגְרִשִׁין הרשעים מעצמן, כי מכשילין אותן בשקרנים הנ"ל, שפוננין אליהם ונותנין להם הצדקה, ונצולין הצדיקים, כנ"ל.

יא

(לקוטי-הלכות תפלין ה, יא-נה-מא)

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין' שְׁשֵׁם עוֹבְרִים ה'רְצוּעוֹת' - שֶׁהוּא בְּחִינַת "מַעֲבַר יב"ק" (בראשית לב, כג), כְּמוֹבָא בְּפִנּוֹת (פרי-עץ-חיים, שער התפלין פ"א).

כִּי ה'רְצוּעוֹת', הֵם בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲזִין שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֹרֶה-הַפָּנִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'י"ג תְּקוּנֵי דִיקְנָא', בְּחִינַת "אֶרֶךְ אִפִּים" (שמות לד, ו).

וְעַל-כֵּן 'רְצוּעָה' בְּגִימַטְרִיא ש"ע, בְּחִינַת ש"ע נְהוּרִין שֶׁל אֹרֶה-הַפָּנִים, כְּמוֹבָא (שם פֶּרֶק יא).

הֵינוּ: כִּי ה'רְצוּעוֹת' הֵם אֲרָפוֹת - זֶה בְּחִינַת "אֶרֶךְ אִפִּים", שְׁמַמְשִׁיכִין עַל עֲצָמָן בְּחִינַת 'אֲרִיכַת הָרוּחַ', בְּחִינַת "אֶרֶךְ אִפִּים", שֶׁהוּא 'אֹרֶה-הַפָּנִים' שְׁמַמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי ה'רְצוּעוֹת'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּק וְנִתְבַטַּל בְּחִינַת "רְצוּעָה בִּישָׂא, שֶׁהוּא רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חַיִּיבָא" (הקדמת הזוהר יא:), שְׁמַשֵּׂם כָּל הַיְסוּרִים וְהַדִּינִים חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת "אֶרֶךְ אִפִּים" שְׁמַמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי 'אֲרִיכַת ה'רְצוּעוֹת' הַנִּמְשָׁכִין מ'אֹרֶה-הַפָּנִים' שֶׁהֵם ה'תְּפִלִּין מַחֲזִין' - עוֹבְרִים עַל כָּל הַיְסוּרִים וּמְמַתִּיקִין אוֹתָם, וְאֵין לָהֶם כַּח לְבַטַּל וּלְמַנַּע מְעֻבּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ, כִּי זוֹכִין לְבְּחִינַת 'אֲרִיכַת-אִפִּים' הַנ"ל, וְהַכֹּל נִמְתָּק וְנִתְבַטַּל, בְּחִינַת 'הַמְתַּקְת־הַדִּינִים'.

דְּהֵינוּ: לְהַאֲרִיךְ רוּחוֹ עַל כָּל דְּבַר, וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ מִשׁוֹם יְסוּרִים וּמְנִיעוֹת שְׁבַעוּלָם כָּלֵל, רַק הוּא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְעֻבּוֹדָה וְכו' כַּנ"ל, עַד שֶׁזוֹכֶה לְעֵבֶר עֲלֵיהֶם וּלְבַטַּלָם.

כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אֲרִיכַת-אִפִּים' שְׁאִינוּ מְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם כָּלֵל - עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטַּלִים מִמִּילָא, כִּי כָּל הַיְסוּרִים וְהַמְנִיעוֹת אֵינָם בָּאִים כִּי אִם בְּשִׁבִיל נְסִיוֹן, וְכִשְׁהוּא חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ וּמְאָרִיךְ רוּחוֹ וְאִינוּ מְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטַּלִים מִמִּילָא לְפָנָיו.

וְזֶה בְּחִינַת 'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין' שְׁשֵׁם עוֹבְרִים ה'רְצוּעוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "מַעֲבַר יב"ק" כַּנ"ל.

כִּי 'יב"ק' בְּגִימַטְרִיא 'הוּי"ה אֱלֻקִים' (פרי-עץ-חיים שם) - זֶה בְּחִינַת (תהלים נו, יא): "בַּח' אֶהְלֵל וְכו', בְּאֱלֻקִים אֶהְלֵל" וְכו' - שְׁצָרִיכִין לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו תָּמִיד, בֵּין ב'מִדַּת-הַרְחָמִים' וּבֵין ב'מִדַּת-הַדִּין', בֵּין ב'טִיבוֹ' בֵּין ב'עֲקוֹ' חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בֵּין ב'עֲלִיָּה' בֵּין ב'יְרִידָה', כְּמוֹבָא בַּהַתּוֹרָה "מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים" וְכו' (ח"א לג).

וְזָהוּ בַעֲצָמוֹ בַחֲנִינָת "בְּק"י בַּהֲלַכָּה" (זוהר משפטים קטז:) המובא בהתורה "קרא את יהושע" (ח"א ו): שכל מי שרוצה לעשות תשובה, צריך להיות "בְּק"י בַּהֲלַכָּה" - 'בְּק"י בְּרָצוֹא', 'בְּק"י בְּשׁוֹב', 'בְּק"י בְּעִיל', 'בְּק"י בְּנַפִּיק', בַּחֲנִינָת (תהלים קלט, ח): "אם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וכו'.

הֵינּוּ: שְׁצָרִיכִים לְרֹאוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם - יִתְבָּרַךְ תָּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, בֵּין בְּעִלְיָה בֵּין בִּירִידָה. וְאַפְלוּ אִם הוּא בְּשְׂאוֹל-תַּחְתִּיּוֹת, יְכוּל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְכַל־זֶה הוּא בַּחֲנִינָת 'אֲרִיכַת-אֲפִים' הַנ"ל וְכו', שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי 'מִצּוֹת תַּפְלִין', כַּנ"ל.

וְזָהוּ בַּחֲנִינָת 'מַעֲבְרָתָא', בַּחֲנִינָת "מַעֲבַר יב"ק", כִּי 'יב"ק' הוּא אוֹתִיּוֹת 'בְּק"י', בַּחֲנִינָת 'בְּק"י בְּרָצוֹא', 'בְּק"י בְּשׁוֹב' וְכו'. כְּמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם רַבֵּנוּ ז"ל בַּעֲצָמוֹ: שֶׁבַּחֲנִינָת 'בְּק"י' הַנ"ל הוּא בַּחֲנִינָת 'יב"ק'.

וְגַם 'יב"ק' בְּגִימַטְרִיא 'הוֹי"ה אֱלֹהִים' - בַּחֲנִינָת "בַּח" אֱהַלֵּל בְּאֱלֹקִים אֱהַלֵּל" וְכו' כַּנ"ל.

וְכַל־זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַתַּפְלִין שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'אֲרִיכַת-אֲפִים' הַנ"ל, שֶׁמֵּאָרִיךְ רוּחוֹ עַל הַכֹּל וְכו' כַּנ"ל, שֶׁזָּהוּ בַּחֲנִינָת הַרְצוּעוֹת אֲרָפוֹת' הָעוֹבְרִים ב'מַעֲבְרָתָא' - שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל, עַל כָּל הַיְסוּרִים וְהַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוֹלִים הַנִּמְשָׁכִין מִרְצוּעָה בִישָׂא כַּנ"ל - וְנִתְבַטַּל הַכֹּל כִּנְגְדוֹ עַל-יְדֵי בַּחֲנִינָת 'אֲרִיכַת-אֲפִים' הַנ"ל.

וְהֵנָּה: 'כָּלֵל הַתַּפְלִין' הֵם בַּחֲנִינָת 'מַחֲיִן חַיִּים' - דְּהֵינּוּ: לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, בֵּין 'צַדִּיק', בֵּין 'בִּינּוּנִי', בֵּין 'רָשָׁע' - כָּל זְמַן שֶׁשָּׂם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, צָרִיךְ בְּכָל יוֹם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ.

וְזָהוּ בַּחֲנִינָת 'תַּפְלִין שְׁלִי־ד' וְתַפְלִין שְׁלִי-ראש', וְאֵינָא ב'פְּנוֹנוֹת' (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, שַׁעַר הַתַּפְלִין פ"א): שֶׁתַּפְלִין שְׁלִי־ראש' - הֵם בַּחֲנִינָת שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת אֱלוֹ: 'אֱהִי"ה, הוֹי"ה, אֱהִי"ה', שֶׁהֵם בְּגִימַטְרִיא 'חַיִּים', בַּחֲנִינָת 'מַחֲיִן'. וְתַפְלִין שְׁלִי־ד' - הֵם בַּחֲנִינָת 'מַחֲי הַמְּלָכוֹת', וְעַל-כֵּן הֵם שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת אֱלוֹ: 'אֱהִי"ה הוֹי"ה אֲדֹנָי', שְׁעוֹלִים 'יב"ק' וְכו' (עֵינָן בְּפָנִים אוֹת כַּהֲכּוֹ בְּאֲרִיכוֹת, עֵינָן הַשְּׁמוֹת-הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ בַּעֲבוּרֵת-הַשֵּׁם לְכָל אֶחָד).

וְזֶה בַּחֲנִינָת 'תַּתּוֹרָא שְׁל תַּפְלִין', שֶׁפְּרוּשׁוֹ לְשׁוֹן 'גִּשְׁר'. וּמִשָּׁם יוֹצֵא ה'מַעֲבְרָתָא'. וְזֶה הָעֵקֶר מִה שֶׁמוֹנַח עַל הַגּוֹף - כִּי מֵהַתַּפְלִין אֵין נוֹגְעִין בְּעוֹר הָרֹאשׁ וְהַיָּד, כִּי אִם ה'תַּתּוֹרָא' וְה'מַעֲבְרָתָא'.

כִּי זֶה הָעֵקֶר מִה שֶׁאֵנוּ צָרִיכִין לְקַבֵּל מֵאוֹר הַתַּפְלִין הַקְּדוּשִׁים, לְהַמְשִׁיךְ מֵהֵם בַּחֲנִינָת 'תַּתּוֹרָא וְגִשְׁר' לְעַבֵּר עֲלֵיהֶם זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, לְעַבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוֹלִים וְכו' וְכו', וְלְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם - יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת.

כִּי 'תַּתּוֹרָא שְׁל תַּפְלִין' שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'גִּשְׁר' שֶׁמִּשָּׁם יוֹצֵא ה'מַעֲבְרָתָא' - זֶה בַּחֲנִינָת מִה שֶׁנֶּאֱמַר בְּיַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית לב, כג-כד): "וַיַּעֲבֵר אֶת מַעֲבַר יב"ק, וַיַּעֲבֵר אֶת אֲשֶׁר לוֹ". וּפְרָשׁ רַש"י: "עָשָׂה עֲצָמוֹ כַּגִּשְׁר" וְכו' - זֶה בַּחֲנִינָת 'מַעֲבְרָתָא וְתַתּוֹרָא שְׁל תַּפְלִין'.

כי "מעבר יב"ק" - זה בחינת 'מעברתא', כנ"ל באריכות.

"ויעבר את אשר לו", "שעשה עצמו כגשר" - זה בחינת 'תתורא' שהוא 'גשר'.

כי 'יעקב' הוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מ"ב ז, כ): "תתן אמת ליעקב". שהוא בחינת 'תפלגין' (לקוטי מוהר"ן ח"א מז) וכו'.

וזוה בחינת ה'תתורא של תפלגין' שהוא בחינת 'גשר' - כי עקר ה'גשר' לעבר עליו בזה העולם, הוא 'אמת' - כי איתא בדברי רבנו ז"ל (ח"ב מ"ח): "שהאדם צריך לעבר בזה העולם על 'גשר צר', והעקר שלא יתפחד בכלל". ולזכות לזה - הוא על-ידי בחינת 'גשר של תפלגין', שהם בחינת 'אמת' - כמו שאומרים העולם: "שעם אמת יכולין לעבר כל העולם!"

כי עקר הוא ה'אמת' וכו' וכו' - שעל-זה עומד כל העולם ומלואו. וכל הבלבולים והמניעות שיש להאדם מעבודת-השם, שהעקר הוא 'מניעות המוח' - העקר העצה לעבר עליהם, הוא 'אמת', שהוא מורה דרך להאדם לעבר על הכל וכו'.

כי ה'אמת' הוא ה'גשר דקדשה' - בבחינת מה שנאמר ב'יעקב' שהוא בחינת 'אמת': "שעשה עצמו כגשר" - זה רמז: 'שהאמת הוא הגשר, כנ"ל'.

כי "יעקב עשה עצמו כגשר" - להציל את כל אשר לו, מפחד הליכה ומפחדו של עשו שהלך לקראתו, שכל-זה הוא בחינת כלליות הפחדים והיסורים והמניעות וכו' שיש לאדם, מפל השונאים והמעכבים שמתלבש בהם היצר-הרע, שהוא בבחינת עשו, כידוע.

ועל-כן יעקב סמן לבניו: שאי-אפשר לעבר על כל הפחדים האלה, כי-אם על-ידי 'אמת', שהוא בחינת "יעקב שעשה עצמו כגשר", שהוא בחינת 'תתורא של תפלגין' - שבפח הזה יכולין לעבר בזה העולם כל ימי חייו על ה'גשר הצר' שצריכין לעבר עליו בלי פחד, כנ"ל.

וזוה בחינת 'קריעת ים-סוף' - ש"הפך ים ליבשה" (תהלים סו, ו) וכו', ועשה להם השם-יתברך בנס נפלא, בחינת 'גשר' - לעבר הים בשלום.

והכל היה על-ידי בחינת 'יעקב', שהוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (תהלים קיד, ה"ז): "מה לך הים כי תנוס וכו' מלפני אלוך יעקב", שהוא בחינת 'אמת' כנ"ל.

כי 'אמת' הוא בחינת 'גשר', שעל-ידו יכולין לעבר אפלו באמצע הים - בבחינת (ישעיה מג, א"ב): "כה אמר בראך יעקב וכו' אל תירא וכו' כי תעבר במים אתך אני" וכו'.

"בראך יעקב" דיקא, שהוא בחינת 'אמת', שעל-ידי-זה: "אל תירא, כי תעבר במים" וכו' - כי על-ידי ה'אמת' עוברין על הכל, ונצולין בשלום, כנ"ל.

יב.

(לקוטי-הלכות, דין השליח-צבור)

וזוה בחינת "יב"ק" - י'חוד ב'רכה ק'דשה" (זהר משפטים קטז. פנחס רטז: תקוני-זהר קכח.) - ש'קדשה' ו'ברכה' הם על-ידי ה'יחוד', על-ידי בחינת "כלו אחד" (לקוטי מוהר"ן ח"א סה - שהתכלית הוא 'כלו טוב' כלו אחד).

ועל-כן 'יב"ק' בגימטריא 'הוי"ה אלהי"ם' (שערי-הפסוקים וישלח; ועוד

הַרְבֵּה בְּהָאֲרִיז"ל) - לְהוֹרוֹת: שְׁעַל־יַדֵּי הַבְּטוּל אֶל הַתְּכַלִּית, נִתְבַטְּלִין כָּל הַיְסוּדִין וְכָל הַדִּינִים, שָׁהֵם בְּחִינַת 'אַלְקִי"ם'.

וְזֶה בְּחִינַת 'הוֹי"ה אַלְקִי"ם' - שִׁ'הוֹי"ה' מִמַּתִּיק 'אַלְקִי"ם' - 'כִּי כָלוּ טוֹב', 'כָּלוּ אַחַד', 'כָּלוּ קְדוּשׁ'.

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יַדֵּי שְׁמִכּוּנֵין הָרְאוֹת לְהַסְתַּכֵּל עַל הַתְּכַלִּית. וְזֶה 'יב"ק', בְּחִינַת "תֵּלֶת גּוֹנֵין דְּעֵינָא" (תְּקוּנַיִיזְהָר יח: ועוד) - שְׁצַרִיד לְכוּנָם אֶל הַתְּכַלִּית, כַּמּוּבָא בְּזִהְרֵי הַקְּדוּשׁ (מִשְׁפָּטִים קטז): "שִׁי'חֹד בְּרָכָה ק'דְשָׁה - הֵם יְמִין וְשְׂמַאל וְאַמְצַע" - שָׁהֵם "תֵּלֶת גּוֹנֵין דְּעֵינָא".

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּק"י הַנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יב"ק' שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּכַלִּית 'כַּנ"ל - כִּי יְחֹד 'הוֹי"ה אַלְקִי"ם' הוּא בְּחִינַת הַתְּכַלִּית, בְּחִינַת (זְכָרְיָה יד, ט): "בִּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד", כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר (ח"א ד).

"וַיִּזְהַר יַעֲקֹב לְבָדוּ" (בְּרֵאשִׁית לב, כה)

"שָׁנַח פְּנִים חֲטָנִים, וְחֹזֵר עֲלֵיהֶם" (רש"י: חֲלִין צא).
מִפְּאֵן: לְצַדִּיקִים, שְׁחָבִיב עֲלֵיהֶם מְמוּנָם יוֹתֵר מְגוּפָם. וְכַל־כֵּן לְמָה? - לְפִי שְׂאִין פּוֹשְׁטִין יְדֵיהֶם בְּגוֹל.

יג.

(שִׁיחֹת־הַר"ן רפא; חֲיִי־מוֹהַר"ן תְּקוּמָה)

רַבֵּנוּ ז"ל הָיָה מְזַהֵר מְאֹד: שִׁישְׁמֹר הָאָדָם אֶת מְמוּנּוֹ, בְּשִׁמְרָה גְּדוּלָּה וּמַעֲלָה מְאֹד, וְהָיָה מְקַפֵּיד מְאֹד עַל־זֶה.

וְהָיָה מִתְלוֹצֵץ וּמְקַפֵּיד עַל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַמִּתְעַצְלִים, שְׁקוֹרִין בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנִי: 'שְׁלִים־מְזַלְנִיק, כִּי זְמָנִים וְעַתִּים בְּטַל עֲצָמוֹ

מִתּוֹרָה וְתַפְלָה, וְטָרַח וַיַּגַּע בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת בְּשִׁבִיל לְהַרְוִיחַ מְמוֹן כְּדִי לְפָרְנָם בֵּיתוֹ - וְאַחֲר־כֵּן בְּשִׁהְגִיעַ לוֹ הַמְמוֹן, הוּא נַעֲשֶׂה 'שְׁלִים־מְזַלְנִיק, וְאֵינוֹ מְשַׁיַּח עָלָיו כָּל־ל - כִּי מְמוֹן כָּשֶׁר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, צָרִיד שְׁמִירָה כְּמוֹ עֵין שְׁפָרָאשׁ.

וְאָמַר עַל־עַצְמוֹ: שְׁכַּשְׁהוּא מוֹלִיד מְמוֹן אֲצִלוֹ בְּדַרְךְ - הוּא מְדַקְדֵק מְאֹד לְגַנְזוֹ יָפָה, בְּפִגְד שְׁלוֹ, בְּתוֹךְ בֵּית־יָד כְּנֻגַד לְבוֹ, וְשֶׁלֹא יִהְיֶה בּוֹ שׁוּם קָרַע וְנִקְב. וְאַף־עַל־פִּי־כֵן בְּכַל־עַת שֶׁהוּא בְּדַרְךְ, הוּא מְמַשְׁמֵשׁ בְּכִיסוֹ בְּכָל שְׁעָה, אִם יֵשׁ אֲצִלוֹ הַמְמוֹן!

וּבְכַל־עַת שְׁנִזְדַּמֵּן שְׁאֶחָד מֵאֲנָשָׁיו נֶאֱבַד אֲצִלוֹ אֵיזָה סֵךְ מְמוֹן בְּדַרְךְ, וְהָיוּ בָּאִים בְּקַבְלָנָא לְפָנָיו - הָיָה מְבַזָּה וּמוֹכִיחַ אוֹתוֹ מְאֹד עַל־זֶה: "עַל שְׁלֹא נִזְהַרוּ בְּשִׁמְרַתּוֹ יָפָה!

[וּמִצַּד שְׁנֵי אִם הָיָה לוֹ הַפְּסֵד מְמוֹן, הָיָה מְקַבֵּל הַכֵּל בְּשִׁמְחָה, בְּדֹאִתָּא בְּחִי־מוֹהַר"ן קפז: כְּשִׁיצָא מִבְּרִסְלָב [אַחֲרֵי הַשְׂרָפָה הַגְּדוּלָּה בְּבְרִסְלָב שְׁנִשְׂרַף גַּם בֵּיתוֹ] עֲנָה וְאָמַר: גַּם מִחֲמַת זֶה נִכּוֹן מְאֹד מַה שְׁנִסְעַתִּי מֵהֶם, כִּי אֵינוֹ נִכּוֹן שֶׁהֵם יִהְיוּ בְּצַעַר וְאֵנִי בְּשִׁמְחָה.

כִּי בְּשִׁלְמָא אִם לֹא הָיִיתִי נִשְׂרַף רַק הֵם בְּעַצְמָן, הָיִיתִי מְכָרַח לְהַצְטַעַר עִמָּהֶם, כִּי מִחֲמַת שִׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל צַעַר כְּזֶה, גַּם אֲנִי מְכָרַח לְסַבֵּל עִמָּהֶם לְהַצְטַעַר עִמָּם בְּצַרְתָּם! - אֲבָל עַכְשָׁיו שָׁגַם בֵּיתִי נִשְׂרַף, וּבּוֹדָאִי אֲנִי צָרִיד לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה וּבְשִׁמְחָה, וְצָרִיכִים דִּיקָא שִׁמְחָה גְּדוּלָּה מְאֹד, הֵינוּ לְהַתְגַּבֵּר בְּשִׁמְחָה גְּדוּלָּה מְאֹד - וְעַל־כֵּן אֵין נִכּוֹן שְׁאֵהִיָּה עִמָּהֶם, כִּי הֵם שְׂרוּיִים בְּצַעַר וְאֵנִי אֵהִיָּה בְּשִׁמְחָה.

אַחֲר־כֵּן אָמַר: לֹא מְבַעֲיָא מְעוֹת, הֵינוּ 'הַפְּסֵד מְמוֹן' - בּוֹדָאִי אֲנִי מְקַבֵּל בְּשִׁמְחָה - כִּי 'עוֹר בְּעַד עוֹר, וְכָל אֲשֶׁר לְאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ" (אִיּוֹב ב, ד)! - אֲבָל אֲפִלוֹ כְּשִׁנְפִקֵד אֲצִלִי נֶפֶשׁ חֲסִי־וְשְׁלוֹם, וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵהוּ מֵהַיּוֹם וְלַחֲבָא - גַּם־כֵּן הוּא מְקַבֵּל בְּשִׁמְחָה גְּדוּלָּה וְכוּ! - (וְעֵין לְקוּטִי־הַלְכוֹת, אֲבָדֵה־וּמְצִיָּאָה ג, י).

היום - עד שב'אור-היום', אז נתגדל
ה'אמונה' בשלמות, בבחינת (איכה ג, כג):
"חדשים לבקרים רבה אמונתך".

ואז ב'אור-היום', הוא עקר צמיחת
הרפואה, בבחינת (ישעיה נח, ח): "אז
יבקע פשח אורה, וארכתך מהרה תצמח".

נמצא: שעל-ידי התגלות-העצה, שהיא
בחינת התגלות האור מן החשך,
דהינו: שנדחה ה'חשך' שהוא בחינת לילה,
ונתגלה ה'אור' בחינת 'יום' - על-ידי-זה
נתגדל ה'אמונה', כנ"ל. ועל-ידי-זה עקר
ה'רפואה', בבחינת: "אז יבקע פשח אורה
וארכתך" וכו'.

וזהו מה שאמרו רז"ל: "מאי טעמא עזי
מסגן ברישא, והדר אמרי - כברייתו
של עולם, ברישא השוכא, והדר נהורא"
(שבת עז:).

"עזי" - זה בחינת אמונה, בחינת (תהלים
צג, א): "לבש ה' עז התאזר", בחינת
(ישעיה יא, ה): "והיה צדק אזור מתניו, ואמונה
אזור" וכו'.

"והדר אמרי" - "אמרי" בחינת הרפואה,
בחינת (שם נח, יט): "אמר ה'
ורפאתיו". וזהו: "אמר" - ראשית-תבות:
"אש מים רוח" - שמשם הרפואה'.

הינו: מפני מה עקר הרפואה על-ידי
אמונה - כי צריך להקדים אמונה
בתחלה, ואחר-כך זוכין לרפואה!?

והשיב: "כברייתו של עולם, ברישא
השוכא והדר נהורא" - הינו: כי
זה הוא בחינת "בריאת-העולם, שברישא
השוכא" וכו', כי עקר גדול האמונה, על-
ידי העצה, שהיא בחינת: "מגלה עמקות

**"ויאבק איש עמו עד עלות-השחר. ויאמר
שלחני פי עלה השחר" (בראשית לב, כה-כז)
- ענין 'עלות השחר' -**

"עד עלות-השחר" - דאתעבר שולטנותיה
ואתחלף. [שנעבר שליטו והתחלף]. (זהר וישלח קע).
פי מחצות ואילך - על-ידי עסקם בתורה, נותנין
לו כח לכובשו, שנאמר (תהלים מב, ט): "ובלילה
שירה עמי". ואחר שעלה השחר, נאמר (שם):
"תפלה לא-ל חיי", שהוא ה'חסד' וכו'.
(שפתי-כהן, פרשת פנחס - מגורי הארז"ל בצפת)
"עד עלות-השחר" - הוא זמן קריאת-שמע
וכו', וכיון שקרא קריאת-שמע הבניעו.
(פנים-יפות, פרשת וישלח - לבעל ההפלאה')

יד.

(ח"א ד, ח)

ה'צדקה' שנותן ל'תלמיד-הכם' - על-
ידי-זה נצול ממדות-רעות של
שני יסודות: 'חי' מדבר, שהן בחינת 'חיה
רעה ולסטים', שהן דברים-בטלים וגאווה
ותולדותיהן.

וזהו (סוטה כא): "כיון שעלה עמוד-השחר,
נצול מהיה רעה ומלסטים".
"עמוד-השחר" - רמז ל'צדקה', כמו
שכתוב (ישעיה נח, ז): "כי תראה ערם וכסיתו
וכו', אז יבקע פשח אורה".

נמצא: על-ידי 'צדקה' - נצול ממדות-
רעות של שני יסודות: 'חי'
מדבר, שהם בחינת 'חיה-רעה ולסטים'.

טו.

(ח"ב ה, ב)

עקר גדול האמונה, הוא בבחינת (תהלים
צב, ג): "ואמונתך בלילות". דהינו: כל
מה שנדחה והולך חלק מהלילה, ונתקרב אל
אור-היום - נתגדל האמונה ביותר.

וכן הולכת ונגדלת מעט מעט, כפי מה
שנדחה מהלילה ונתקרב יותר אל

מני השף" - כי אין האמונה נגדלת בשלמות רק באור-היום.

ועל-כן צריכין לקבל הדפואה רק על-ידי אמונה - כי צמיחת הדפואה היא רק באור-היום, בבחינת: "אז יבקע פשח אורד" וכו', פנ"ל.

"ויגע בכף ירכו, ותמע פף ירך יעקב בהאבקו עמו" (בראשית לב, כו) - וענין תמכין דאורייתא -

"ויגע בכף ירכו" - שנגע בתמכין דאורייתא [שלא יהיו תומכים ללומדי התורה]. (זהר וישלח מעא.)

לתלמיד-חכם, כי "אין עברה מכבה תורה" וכו' (סוטה כא. - עין שיחות הר"ן קלז).

יח.

(ח"ב ב, ג)

יש תמכין-אורייתא שנותנים ממון ללומדי תורה, ובתחלה הם מחסרים ממזנס מעצמם, כי בשנותנים הממון להתלמיד-חכם, נחסר אצלם וכו'.

אבל אחר-כך על-ידי ממזנס שמתזיקין התלמיד-חכם, ונולד הלכות שהם בחינת חסד' - אזי על-ידי השפעת החסד', חוזר ונתמלא החסרון' וכו'. וזה בחינת ששוע עולם-הבא' וכו'.

[לקוטי-עצות, צדקה לג: תומכין-אורייתא שנותנין מעות לתלמיד-חכמים, זכותם גדול מאד. כי על-ידי ממזנס שמתזיקין התלמיד-חכמים - יכולין התלמיד-חכמים לעסק בתורה ולהוליד הלכות וחדושי-תורה. נמצא: שיש להם חלק בהתורה שנולדה ונתגלה על-ידם.

וכל הממון שהם נותנין להתלמיד-חכמים ונחסר לפי שעה אצלם - נתמלא להם אחר-כך על-ידי ההלכות שנתחדשין על-ידם, שעל-ידי זה נשפע חסד וחוזר ונתמלא החסרון. והם זוכין לששוע עולם-הבא, ולהארת שלשה קני האמת לארבעה חלקי הדבור וכו'.

יט.

(ח"ב פא)

בשאדם משמח עצמו בשמחה של מצוה, והשמחה גדולה כל-כך, עד שנוגעת עד רגליו, הינו שמרקד מחמת שמחה - זה הבחינה נקרא: "ונבא לבב חכמה" (תהלים צ, יב).

וה"רגלים, הם נצח והוד" (תקוני-זהר יז. פתח אליהו), בחינת נביאים' (זהר צו לה. תקוני-זהר ב. מט.) - נתעלים לבחינת לב' על-ידי השמחה שבלב, כי השמחה

טז.

(ח"א לד, ו)

ה'תורה' היא 'יו"ד', שנקראת (תהלים קיא, ו): "ראשית חכמה". וה'עולם' הוא 'וא"ו', שנברא בששת ימי המעשה.

ו'צדיק' עם ישראל, הם גם-כן 'יו"ד וא"ו' - כי 'צדיק' הוא 'יו"ד', כי ה'צדיקים' הם נקראים 'חכמי העדה'. ו'ישראל' הם בחינת 'וא"ו', שהם 'תמכין אורייתא', וזו העמודים וכו'.

יז.

(ח"א רד)

מעלת הצדקה ידוע, בפרט בשנותנין לתלמיד-חכם, פמובא (זהר מצורע נג): "שהמעות שנותנין לתלמיד-חכם, הוא בחינת תמכין-אורייתא".

אבל באמת: זה המעות שנותנין לתלמיד-חכם, הוא בחינת תורה ממש. ואין עברה יכול לכבות זה המעות שנותנין

מעלה אותם. וזהו ה'רקוד' שמעלה רגליו בכל פעם.

וכשלומד תורה או שעושה מצוה, בכל כף שמחה שנוגעת עד רגליו, ומעלה את רגליו למעלה - בזה נתעלים כל תומכי דאורייתא, שהם נקראים סמכי קשוט' (תקוני יזהר קכג).

ב.

(לקוטי הלכות, ברכות פרטיות והטבת הלום ה, ד - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א נד, ויהי מסו', זכרון')

"ויגע בכף ירכו" (בראשית לב, כו) - דא נצחה הוד יסוד' (שערי הפסוקים וספר הלכותים, פרשת ויצא), בחינת: "הדם רגליו" (ישעיה סו א).

שהעקר מתחיל מ'נצח' שמתלבש בזה העולם, דהינו: שנגע בבחינת זכרון הפרטי, שהוא בחינת ה'רגליו' דקדשה' שמתלבשין בזה העולם וכו', כדי להזכיר את האדם בכל יום בפרטיות פנ"ל.

ובהם נגע הסמ"ך מ"ם, שהוא בחינת הרע-עין, להפיל שכחה חס ושלום - שלא ישימו לב להבין הרמזים בכל יום.

כי ב'כלליות הזכרון' - אי אפשר להכחיש חס ושלום. רק עקר הפגם ב'פרטיות'. וכמו שרואין בחוש: כי בכלליות - הכל מודים ב'זכרון העולם הבא, ועל פי רוב מדברים מזה. אבל ב'פרטיות' להבין הרמזים הנ"ל בכל יום כדי להתקרב אליו יתברך בכל עת - זעירין אנו דזכין לזה.

וזה נמשך: ממה שנגע הרע-עין ב'כף הירך', הינו: בבחינת רגליו, שהוא בחינת הזכרון בפרטיות פנ"ל.

אבל באמת: על ידי שנגעם הזכרון בפרטיות, נפגם גם בכלליות ממילא. כי מי שאינו משתדל להמשיך על עצמו הזכרון הזה בפרטיות בכל יום - על ידי זה על פי רב, שזכח גם הזכרון בכלליות, ואינו משים אל לבו תכליתו הנצחית.

והתקון: על ידי "ויזרח לו השמש" (בראשית לב, לא), בחינת אמת, כמו שכתוב במקום אחר (ח"א רנא - מובא להלן) וכו' - בחינת אמתת זכרון העולם הבא בכלליות. ועל ידי זה ידע ויבין האמת גם בפרטיות.

כי השמש זרחה בתקפה, ליעקב אבינו שהוא בחינת כלל ישראל, בשביל לרפאות כף ירך יעקב שנגע בו - הינו: שהתגבר האמת של זכרון עולם הבא בכלל, ועל ידי זה נתרפא מצלעתו שנגע בו הסמ"ך מ"ם, בפרטיות.

כא.

(לקוטי הלכות, יבום ג, טו)

"ותקע כף ירך יעקב" (בראשית לב, כו) - עקר התגברות בחינת שרו של עשו' - הוא רק על בחינת "ירך יעקב", שהוא בחינת פגם אמונת חכמים, בחינת רגליו.

וזה בחינת (ברכות ו): "ברפי דרבנן דשלהי, מיניהו" - כי עקר התגברותם, הוא על בחינת "ברפי דרבנן", בחינת אמונת חכמים.

כב.

(עלים לתרופה, ערב ספות תר"א)

בבחינה זאת צריך איש הישראלי לילך בדרך, הן רחוק הן קרוב, או

"וַיֹּאמֶר: לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׁמָהּ, כִּי אִם יִשְׂרָאֵל, כִּי שְׂרִיתָ עִם אֱלֹקִים וְעַם אַנְשֵׁים וַתּוֹכַל" (בראשית לב, כט)

נד.

(ח"א קעז)

"יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא".

"יִתְגַּדֵּל" - [אותיות] 'תג"י ד"ל' (פרייטע-חיים,

שער הקדישים פ"ד), שהוא: 'תג"י' -

'קתר'. ד"ל' - בחינת 'עקב' שהוא 'עקב', בחינת ד"ל. ובחינת 'ישראל' - הוא בחינת 'תגי' - "כִּי שְׂרִיתָ עִם אֱלֹקִים" וכו' (בראשית לב, כט).

"וַיִּתְקַדֵּשׁ" - [אותיות] 'ת"ק שד"י' (פרייטע-חיים שם).

חיים שם).

"רַבָּא" - [אותיות] 'בא"ר' (שער-הכוננות, דרושי

קדיש א). "וּמְשַׁבֵּעַ לְכָל חַי רִצּוֹן"

(תהלים קמה, טז).

(מוהרנ"ת ז"ל שם בפנים התורה: כל אלו הדברים לא נכתבו מהם כי אם ראשי-פרקים, כי בשעת אמירת אלו הדברים הנוראים, לא זכינו שיבארם לנו היטב, כדרך תמיד, רק אחרם במהירות בדרך רמז בעלמא, ורמז לנו כאן כל הכוננות של קדיש המבארים בכוננות האר"ז"ל. ואין אתנו יודע עד מה באור הדברים האלה [עגן שם עוד בהתורה באור על קדיש]).

נה.

(ח"א כא, ז"ח)

ה'צַעֲקוֹת' שְׂאָדָם צוֹעֵק בְּתַפְּלוֹתוֹ

וּבַתּוֹרָתוֹ, כְּשֶׁנֶּסְתַּלְקִין הַמַּחֲזִין

בְּבַחֲיַנַּת 'עֲבוֹר' - הֵן בְּחִינַת 'צַעֲקַת הַיּוֹלְדֵת'

בְּשַׁעַה שֶׁהִיא כּוֹרַעַת לִילָד, "שְׂרָאמַת 'עֵי"ן

קל"ו, כְּמַנְיֵן תְּבוֹת שְׁבַמְזִמּוֹר 'עֵנָה' (תהלים

כ), וְאִז מוֹלְדֵת" (זהר פנחס רמט:).

וּכְשֶׂאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, וְאִין מִבִּין בָּהּ שׁוּם

חֲדוּשׁ - זֶה מַחְמַת שֶׁהַמַּחֲזִין

בְּעִירוֹ כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּשִׁבִיל מִשְׁאֲוֹמְתָן וּפְרַנְסָה, כְּגוֹן לְבֵית הַפֶּאֶסֶט' [דאר] וכו' - שְׂצָרִיךְ לְכוּן: "כְּדֵי שְׂרִוּיָה וַיִּתֵּן צְדָקָה, לְהִיּוֹת בְּכָלל 'תּוֹמְכֵי-אוֹרֵיתָא' הָעוֹסְקִים לְהוֹצִיא לְאוֹר סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים" וכו'.

[לקוטי-מוהר"ן ח"א כט, ט: וזה עקר תקונו של המשא-ומתן: שיכון בכל הלוח והלוח, ובכל דבור ודבור, שהוא הלוח ומדבר בשעת המשא-ומתן - שכוונתו: "כדי שירויח, כדי שיתן צדקה! - וזה הוא בחינת תפוך-הכללי של הדמים].

וְגַם צָרִיךְ לְכוּן: אוֹלֵי יַפְגַּע עִם אִיזָה אָדָם לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהַתְּכַלִּית, וּלְהוֹדִיעַ לוֹ מְאֻמַּתַּת הַחֲדוּשִׁים שֶׁל הַתְּגַלוֹת-הַתּוֹרָה שֶׁל צְדִיקֵי-אֲמַת שְׁבַדוֹר וכו'!

נג.

(עלים לתרופה, מכתב רבי יצחק בן מוהרנ"ת, יום א', כ"ט למספר בני ישראל תרכ"ט)

בְּנֵי מִיכְלֵי שִׁיחָהּ, הַרְבִּית לְהַגְדִּיל עָלֵי צַעֲרָהּ מַעֲנִין מַעוֹט עוֹסְקָהּ בְּחַפְצֵי-שָׁמַיִם, לְסַבַּת 'טְרֵדַת-הָעֶסְקִים'.

מָה אָמַר לָהּ בְּנֵי חֲבִיבֵי: דְּמַעוֹת לְבִי פִּנְחַל יִשְׁטַפוּ עֲלֵיזָה. אֵךְ בְּנֵי חֲבִיבֵי: הֵן יְדוּעַ לָהּ, אֲשֶׁר לֹא כֵן מִהַמְדָּה, וְהַעֲקָר לְשִׁמַּח אֶת-עַצְמוֹ בְּכָל הַנְּקוּדוֹת-טוֹבוֹת, וְהַעֲקָר בְּהַרְצוֹן וכו'.

וְעַתָּה אוֹסִיף זֹאת לָכֶם: אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת עַצְמְכֶם בְּזֶה, אֲשֶׁר זְכִיתֶם לְזָכוֹת גְּדוֹל כְּזֶה, לְעַסֵּק בְּעֵנִין הַחֲזַקְתִּי לְמַחֲיַת פְּרַנְסָתִי בְּאַרְץ-הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת - בְּזֶה תּוֹכְלוּ לְקַבֵּל חַיּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵתֶם יוֹשְׁבֵים עַל הַתּוֹרָה וְעַבּוּדָה תָּמִיד וכו'.

וְאַתֶּם בְּנֵי שִׁיחָיו: תּוֹכְלוּ לְשִׁמַּח בְּזֶה מְאֹד, כִּי בְּאֲמַת 'תּוֹמְכֵי-אוֹרֵיתָא' - נְחַשְׁבִּים עַל כְּפֹה מְקוֹמוֹת, לְמַעַלָּה מְלוֹמְדֵי-אוֹרֵיתָא, וְאִנֵּן בְּחֲדָא חֲשִׁיבִין.

והשכל של התורה והלמוד הזה, הן בבחינת 'עבור'.

וזו נקרא בשם 'יעקב' - פי 'יעקב' זה בחינת 'עבור', בחינת (הושע יב, ד): 'בבטן עקב את אחיו'. ואז צריך לצעק ה'קליון הנ"ל.

וזו בחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב" - כשהוא בבחינת 'יעקב', צריך לו ה'קליון' - פדי להוציא ה'מחין' בבחינת 'לדה'.

ומי שתורתו בלא הבנה בה שום חדוש - אין לדרש אותה לרבים.

פי התורה הזאת שהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור' - אף-על-פי שהקדוש-ברוך-הוא מתענג בה, בבחינת (שיר-השירים ב, ד): "ודגלו עלי אהבה", "אל תקרי ודגלו אלא ולגלוגו" (שיר-השירים-רבה ב, טו) - אבל אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים.

פי אין לדרש אלא דברים המבררים, כמאמר (שבת קמה: על משלי ז, ד): "אמר לחכמה אחתי את - אם ברור לך הדבר פאחותך שהיא אסורה לך, אמר, ואם לאו, אל תאמרה".

וזוהו (תהלים קלה, ד): "פי יעקב בחר לו י"ה" - כשהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור', בלא 'מחין' - זאת הלמוד בחר לו הקדוש-ברוך-הוא, בבחינת "ודגלו עלי אהבה" - ואין לדרש אותה לרבים.

אבל (שם): "ישראל לסגלתו" - 'ישראל' לי' אותיות 'ל"י רא"ש' (שער הפסוקים) פרשת ויצא; 'עץ הדעת טוב' פרשת תולדות; ועוד, הינו: 'התגלות המחין', 'המשכת אור-הפנים', 'שפע אלקי', ה'מקיפין', בתוך ה'פנימי'.

וזו בחינת: "ישראל לסגלתו". "ישראל" - בבחינת (ישעיהו מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר". "בך" דיקא, שיתמשך 'עטרת תפארת', הינו: ה'מקיפין' הנ"ל - "בך", בתוך ה'פנימיות'. - "לסגלתו" - זאת התורה יכול לדרש אותה לרבים.

"ויזרח לו השמש" (בראשית לב, לב)

נו.

(ח"א עד)

'יעקב' הוא בחינת 'חכמה', בחינת 'מחין' דגדלות, בחינת 'דיעת-התורה', שהוא בחינת 'רפואת-הנפש', בחינת (מלאכי ג, כ): "שמש צדקה ומרפא בכנפיה".

פי 'שמש' הוא בחינת 'יעקב' (בראשית-רבה סח, י; פד, יא; זהר וישלח קסו.), כמו שכתוב (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש", שהוא בחינת 'חכמה', בחינת 'דבור בדעה', שהוא בחינת ה'תורה', בחינת 'שמחת-תורה', שהוא בחינת "אילנא דאסותא" (זהר קדשים פה:).

נז.

(ח"א פו)

ב'ימי-החל' הוא 'שליטת החיצונים', ו'ערב-שבת-קדש' בין השמשות אין להם שליטה כלל" (זהר תרומה קלה:).

ועקר שליטה שלחן ב'ימי החל' - הוא בבחינות 'רגליו', שאין מניחין לאדם לילך בדרכי השם-יתברך וכו'. ו'בשבת-קדש' חוזרין להם 'פח ההליכה', כמו שכתוב (ישעיה נח, יג): "אם תשיב משבת

רגלך" - שבשבת-קדש יכול לילך בדרכי השם-יתברך.

אך למשל: תינוק בשמתחיל לילך, עדין צריך 'סעד' לתמוכו, ואף-על-פי-כן אינו יכול לילך במרוצה, רק פסיעות קטנות, וצריכין לחזק אותו. כך בשאדם מתחיל בשבת לילך בדרכי השם-יתברך, צריך עוד 'סעד' לתמוכו.

וה'סעד' הזה, הוא בחינת 'אמת'. והוא בחינת רגל שלישי, כדאיתא בגמרא (שבת קד.): "קשטא קאי", ו'שבת' הוא בחינת 'אמת', כדאיתא (ירושלמי דמאי פ"ד ה"א): "אפלו עם-הארץ ירא לשקר בשבת" - וכשמדבק עצמו במדה זו - הוא 'סעד' לתמוכו, ובחינת רגל שלישי.

אך עדין צריכין לברך השלש רגלים, ולתן פה בהם, כדי שיוכלו לילך היטב. והוא על-ידי 'צדקה' שעושה בשבת, הינו: שנותן לאדם על שבת, או שמאכסן עני על שלחנו.

כי יש שני מיני צדקה: (א) צדקה שעושין בימי החל. (ב) וצדקה שעושין בשבת-קדש.

ו'צדקה' הוא בחינות 'שמש', כמו שכתוב (מלאכי ג, כ): "שמש צדקה" וכו'.

ו'צדקה' שעושין בימי החל - הוא כנגד 'שמש שבזמן-הזה'. ו'צדקה' של שבת - שהוא 'מעין עולם-הבא', היא כנגד 'שמש העתידה להתחדש לעתיד-לבוא', שהוא "כאור שבעת הימים" (ישעיה ל, כו).

ו'שמש' שהוא בחינות 'צדקה' - נותן פה לבחינת רגליו, שנאמר (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יהלך" - הינו: ש'צדקה'

עושה לו 'הליכה'. וגם נאמר (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש", ופרש רש"י: "לו - לצרכו, לרפאותו מצלעתו".

נמצא: בזה שעושה צדקה בשבת, שהוא בחינת 'אור השמש' - הוא הנותן פה לבחינת "שלש רגליו".

כת.

(ח"א רנא)

ודע: שאיש אמת, דהינו: שעושה מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין קונו, יש לו פה להמשיך לעצמו כל הצדקות.

כי ה'צדקה' נמשכת רק אחר ה'אמת', כי 'צדקה' הוא בחינת 'אמת', כי 'אמת' הוא 'אחד', כי 'אחד' הוא רק 'אחד', כי "לפני אחד מה אתה סופר" (ספר יצירה), וכן ה'אמת' הוא רק 'אחד' וכו'. והשני הוא רק אצל המקבלים, אבל השם-יתברך אין בו שום שני חסוֹשֵׁלוֹם.

וזה בחינת 'שמש', כי ה'שמש' הוא רק פה אחד לבד, והשני הוא אצל המקבלים - כגון להתיך ולהקפות לקרר ולחמם וכו'.

וזה בחינת 'צדקה', שהיא בחינת 'שמש', בחינת 'אמת' כנ"ל, בחינת (מלאכי ג, כ): "ויזרח לכם יראי שמי שמש צדקה".

וזה שאמרו חז"ל (ברכות ז: על תהלים יב, ט): "פרם זלות לבני אדם" - "בין שנצרך אדם לבריות, פניו משתנין לכמה גונין".

כי על-ידי ה'צדקה', באים כמה 'שנויים', והכל הוא רק מחמת המקבלים, שנשתנין פניהם לכמה גונין.

אבל ה'צדקה' שהוא בחינת אמת, בחינת שמש' כנ"ל, הוא רק פה אחד לבד, ואין בה שנוי.

ויש שנשתנה פניו מחמת גדלות, באשר שאינו ראוי לו שיצטרף לבריות.

ויש מחמת קטנות, על שהוא נצטרף לבריות.

ויש שנשתנה פניו מחמת שמחה, ששמח על שנותנים לו.

וגם בזה יש שנויים - כי יש מי ששמח מאד על שנותנין לו. כל אחד לפי בחינתו, כן נשתנין פניהם.

אבל ה'צדקה' - היא רק פה אחד לבד וכו', ועל-כן מושכת עצמה לאמת' כנ"ל.

וזה שפתוב (דברים ו, כה): "וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלקינו באשר צונו".

"לפני ה' אלקינו" דיקא, הינו: כשיהיה לנו בחינות אמת, שנשמר לעשות כל המצוות לפני ה' לבד, בינינו לבין קוננו, בכל הדקדוקים והפרטים, כמו שעושה בפני בני-אדם.

וזהו: "באשר צונו" - בכל הדקדוקים באשר צונו השם-יתברך. ואז: "וצדקה תהיה לנו". "לנו" דיקא, הינו: שנמשיך לעצמנו' כל הצדקות - פי דרך הצדקה למשך לאמת כנ"ל.

ויעקב שהוא בחינת אמת, כמו שפתוב (מכא ז, כ): "תתן אמת ליעקב", נאמר בו (בראשית לב, לב): "ויזרח לו השמש" - פי שמש' היא בחינת צדקה כנ"ל.

הינו: ש'יעקב' על-ידי האמת, היה לו פה להמשיך ולהזריח לעצמו כל הצדקות - שהם בחינת שמש'.

וזה: "ויזרח לו השמש" - "לו" דיקא - בחינת: "ולנו תהיה צדקה", כנ"ל.

"והוא צלע על ירכו" (בראשית לב, לב)

נט.

(ח"א עה)

'תורה' ו'תפלה', הם בחינת עמידה וכו'. והוא בחינת רגלין וכו'. פי על-ידי הדבורים של תורה ותפלה נתתקנין ה'רגלין' וכו'.

ו"בדבר ה' שמים נעשו" (תהלים לג, ו) - לכן יש ניצוצות שנפלו בכל דבר: במאכל ובמשתה ובמלבוש. וה'ניצוצות' הם אותיות. וקדם שמוציא אל ה'דבור', הם בחינת דם, והוא בחינת נפש' וכו'. וכשיצאה ל'דבור', הוא בחינת (שיר-השירים ה, ו): "נפשי יצאה בדברו".

כי קדם שמכניס אליו ה'ניצוצות' וה'אותיות' תוך דבורי תורה ותפלה - אין להם שום צרוף וחבור, והם בבחינת שברים ומחלקת' - פי כל ניצוץ מתגבר על חברו.

ובשמכניסם אל ה'דבור דקדשה' - הוא מצרפם ומחברם, שזהו בחינת שלום' וכו'.

נמצא: שצריך בה'ניצוצות' הנ"ל, לדבר ב'דברי תורה ותפלה', ולא בדברים אחרים" (יומא יט: וכו'.

וְקָדַם הַתְּקוּן, דְּהֵינּוּ: קָדַם שְׁמוּצִיא
ה'נִיצוּצוֹת' אֶל ה'דְּבוּר דְּקַדְשָׁה' -
אֲזִי הֵם בְּבַחֲיֵנַת (בְּרֵאשִׁית לֵב, לֵב): "צוּלַע עַל
יְרֵכּוֹ". וּבְהִיצִיאָהּ אֶל ה'דְּבוּר' - הֵם בְּבַחֲיֵנַת
(שָׁם ב, כב): "וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע".

וְזָהוּ פִּרוּשׁ הַגְּמָרָא (סְפָה נג. תַּעֲנִית כה. מְגַלָּה
כב): "לְוִי הִטִּיחַ דְּבָרִים כְּלָפִי מַעֲלָה,
וְאַטְלַע" - שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנַת: "צוּלַע עַל יְרֵכּוֹ".
כִּי מִפְּנֵי שֶׁהוּצִיא ה'נִיצוּצוֹת' בְּדְבָרִים
אַחֲרִים, נִשְׁאָר בְּבַחֲיֵנַת: "צוּלַע עַל יְרֵכּוֹ".
וְצָרִיךְ לְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוֹ בְּתַפְלָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה
הַגּוֹף בְּטַל וְאַפְס וְכו'.

וּבְשִׁבְלֵי־זָה נִקְרָאִים בְּשֵׁם נְשִׁים, מַחֲמַת
שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל. - וְעַל־
יְדֵי־כְלֵי־זָה הֵם רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ,
וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר מֵהֶם בְּבַחֲיֵנַת הַסְּתָרוֹת.
"וּמְרַדְּכִי" - הֵינּוּ בְּבַחֲיֵנַת ה'מְלָכוֹת' - יָכוֹל
לְהוֹכִיחַ וּלְהַזְהִיר אוֹתָם, עַל־
יְדֵי 'עֶסֶק הַתּוֹרָה' וְכו' (עֵינֵן בְּפָנִים).

"הִילָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹקִים אֶת עַבְדְּךָ"
(בְּרֵאשִׁית לֵג, ה)

לא.

(ח"א א)

אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תָּמִיד לְהִסְתַּכֵּל
בְּה'שִׁכְלִי שֶׁל כָּל דָּבָר, וּלְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
אֶל ה'חֻכְמָה' וְה'שִׁכְלִי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר - כִּדִּי
שִׁיאִיר לוֹ ה'שִׁכְלִי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, לְהִתְקַרֵּב
לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי אוֹתוֹ הַדָּבָר.

כִּי ה'שִׁכְלִי הוּא 'אוֹר גְּדוֹל', וּמֵאִיר לוֹ בְּכָל
דְּרָכָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קְהֵלֶת ה, א): "חֻכְמַת
אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו".

וְה'חֻכְמָה' וְה'שִׁכְלִי הוּא ה'חֵיוֹת' שֶׁל כָּל
דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ז, יב):
"הַחֻכְמָה תְּחִיָּה" וְכו'.

וְזָה בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' - כִּי 'יַעֲקֹב' זָכָה
לְבִכּוּרָה, "שֶׁהוּא רֵאשִׁית", שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'חֻכְמָה' (זָהָר מִשְׁפָּטִים קכא: תְּקוּנֵי־זָהָר ל),
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיא, י): "רֵאשִׁית חֻכְמָה".

אֲךָ מַחֲמַת שֶׁאוֹר הַשִּׁכְלִי גְּדוֹל מְאֹד - אִי־
אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת אֵלָיו, כִּי אִם עַל־יְדֵי
בְּחִינַת 'נוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' וְכו'.

וְאֲזִי מְקַבְּלַת ה'מְלָכוֹת' שֶׁהִיא בְּחִינַת
'נוֹן', 'חֵיוֹת' מִן ה'חֻכְמָה' שֶׁהִיא

"גִּיד הַנְּשָׂה" (בְּרֵאשִׁית לֵב, לֵג)

וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ 'גִּיד הַנְּשָׂה'? - לְפִי שֶׁנְּשָׂה
מִמְקוֹמוֹ וְעָלָה, וְהוּא לְשׁוֹן 'חִפְיָה'. וְכֵן (וְרַמְבַּם
נא, ל): 'נְשִׂיָה גְבוּרָתָם'. וְכֵן (בְּרֵאשִׁית מא, נא): 'כִּי
נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֶת כָּל עַמְלִי'.

ל.

(ח"א נו, ג)

"וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מְרַדְּכִי מֵתַהֲלֹךְ לִפְנֵי חֲצַר
בֵּית הַנְּשִׁים" וְכו' (אֶסְתֵּר ב, יא). 'חֲצַר
בֵּית הַנְּשִׁים' - כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת.

(א) אוֹתָן שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ -
נְשִׁים, מְלִשׁוֹן "שִׁנְשׁוּ וְקִפְצוּ
מִמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" (רַש"י בְּרֵאשִׁית לֵב, לֵג).

(ב) אוֹתָן שֶׁכָּבַר הָיוּ קָצַת אֶצְלַת הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ, אֲךָ שֶׁכָּבַר שֶׁכָּחוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ -
'הַנְּשִׁים' לְשׁוֹן 'שִׁכְחָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית
מא, נא): "כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים".

(ג) אוֹתָן שֶׁגַּם עֵתָה זוֹכְרִים אֶת הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ, אֲךָ 'שִׁנְשָׁתָה' גְבוּרָתָם, וְאִין
לְאֵל יָדָם לְהִתְגַּבֵּר עַל יַעֲרָם.

בְּחִינַת 'חִי'ת'. וְנִתְחַבֵּר וְנִתְקַשֵּׁר הַח' וְהַנ', וְנַעֲשֶׂה "אור הַלְבָנָה פְּאֹר הַחֲמָה" (ישעיה ל, כו).

וְעַל-כֵּן 'יעקב' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'שָׁכַל' כִּנּוּי ל' - זְכָה ל'חַן' - כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בראשית לג, יא): "כִּי חֲנִנִי אֱלֹקִים".

וְעַל-כֵּן בָּרַךְ אֶת הַשְּׁבֵטִים ב'חַן', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם שם, ה): "הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן" וכו'. וּבְנִימִין לֹא הָיָה אָז, וְעַל-כֵּן בָּרְכוּ יוֹסֵף ב'חַן', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם מג, כט): "אֱלֹקִים יִחַנֵּךְ בְּנִי" וכו'.

"וַיֹּאמֶר עֵשָׂו: יֵשׁ לִי רֵב" (בראשית לג, ט)

לב.

(ח"א ח, ב-ג ד-ח ט)

כָּל הַחֲסֻדוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם, הֵן בְּפִרְנֶסֶה הֵן בְּבְרִיאוֹת הַגּוֹף וכו' - כָּלֵם אִי-אֲפָשֶׁר לְהַשְׁלִימָם, כִּי-אִם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק וְהַרְבֵּי-הָאֱמֶת שֶׁנִּלְוָה אֵלָיו.

כִּי 'שְׁלֻמוֹת-הַחֲסֻדוֹת' - הוּא עַל-יְדֵי 'אֲנָחָה' וכו', שֶׁעַל-יְדֵיהָ מִמְּשִׁיכִין ה'רוּחַ-חַיִּים' לְהַשְׁלִים ה'חֲסֻדוֹן' שֶׁמֵתַאֲנַח עָלָיו.

אָבֵל זֶה ה'רוּחַ-חַיִּים' לְהַשְׁלִים הַחֲסֻדוֹן, מִקְבָּלִין רַק מֵהַצְּדִיק וְהַרְבֵּי-שִׁבְדוֹר שֶׁדְּבוּק ב'תּוֹרָה', שֶׁשֵׁם ה'רוּחַ-חַיִּים'. [על-פי 'קצור לקוטי-מוהר"ן].

וְהַמְתַּנְגְּדִים וְהַרְשָׁעִים הַחֹלְקִים עַל-הַצְּדִיקִים אֱמֶתִיִּים - מִקְבָּלִים ה'רוּחַ-חַיִּים' שֶׁלָּהֶם מֵהַרְבֵּי-דִקְלָפָה.

כִּי יֵשׁ רֵב' בְּקִלְפָה וְסִטְרָא-אֲחָרָא, כִּנּוּי הַרְבֵּי-דִקְדוּשָׁה' - וְהוּא בְּחִינַת 'עֵשָׂו', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בראשית לג, ט): "יֵשׁ לִי רֵב".

וְהוּא בְּחִינַת (בראשית לו, מ): "אֱלוֹפֵי עֵשָׂו", וְכִמוֹ שֶׁתְּרַגְּם אוֹנְקְלוֹס: "רְבִרְבֵי עֵשָׂו", בְּחִינַת הַרְבֵּי-דִקְלָפָה' - וּמֵהֶם מִקְבָּלִין הַרְשָׁעִים ה'רוּחַ'.

וְהוּא בְּחִינַת רֹחַ הַטְּמֵאָה, בְּחִינַת רֹחַ-סְעָרָה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם כז, יא): "הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׁעֵר" - וְעַל-כֵּן ה'רוּחַ' שֶׁלָּהֶם גָּדוֹל וְתַקִּיף לְפִי שָׁעָה, כְּמוֹ רֹחַ-סְעָרָה' שֶׁהוּא גָּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ.

אָבֵל הוּא רַק לְפִי שָׁעָה, וְלִבְסוּף כָּלָה וְנִאָבֵד, "וּמִסְעֵר" גּוֹפִיָה וְנִשְׁמָתִיָּה" (תקוני-זוהר לה): שֶׁל הַנְּאֻחָזִים בּוֹ.

וְעַל-כֵּן הַרְשָׁעִים וְהַחֹלְקִים עַל צְדִיקִים, "בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מֵתִים" (ברכות יח): - כִּי אֵין לָהֶם רֹחַ-חַיִּים הָאֱמֶתִי' דִּקְדוּשָׁה, שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק עַל-יְדֵי 'צְדִיקֵי-אֱמֶת' דִּיקָא.

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים סח, יח): "רִכַּב אֱלֹקִים רִבְתִּים אֱלֹפֵי שִׁנְאָן". "אֱלֹפֵי" - בְּחִינַת "אֱלוֹפֵי עֵשָׂו".

וְעַל-יְדֵי "רִכַּב אֱלֹקִים רִבְתִּים", בְּחִינַת 'קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה', שֶׁמִּשָּׁם מִקְבָּלִין ה'רוּחַ-חַיִּים' הַרְבֵּנִים-דִּקְדוּשָׁה' - עַל-יְדֵי-זֶה: "אֱלֹפֵי שִׁנְאָן", כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חַז"ל (עבודת-זוהר ג): "אֵל תִּקְרֵי שִׁנְאָן, אֶלָּא שְׁאִינָן".

הֵינּוּ: שֶׁעַל-יְדֵי 'קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה' שֶׁשָּׁם ה'רוּחַ' דִּהַרְבֵּי-דִקְדוּשָׁה' - נִתְבַּטְּלִין וְנִכְנָעִין "אֱלוֹפֵי עֵשָׂו", "רְבִרְבֵי עֵשָׂו", שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְבֵּי-דִקְלָפָה' - בְּבְחִינַת: "אֱלֹפֵי שְׁאִינָן" - שִׁאֱלוֹפֵי עֵשָׂו רְבִרְבֵי עֵשָׂו, נִתְבַּטְּלִין וְאִינָן.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁלֵשׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' וכו'. וְהֵינּוּ (שמות לד, ו): "וְרֵב חֶסֶד וְאֱמֶת",

**"וְלַקְחַת מִנְחַתִּי מִיָּדַי, כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֵיךָ
פְּרֹאֵת פְּנֵי אֱלֹקִים, וְתַרְצִנִּי" (בְּרֵאשִׁית ל"ג, י)**

לד.

(ח"ב ד, ט"ו)

הַתְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן, הוּא עַל-יְדֵי יָמִים-טוֹבִים, כִּי כָל אֶחָד מֵהַיָּמִים-טוֹבִים מְכַרִּיז וְקוֹרֵא וּמְגַלֵּה אֶת הַרְצוֹן: שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל-פִּי רְצוֹנוֹ בְּלִבָּד וְכוּ'.

כִּי בְּכָל יוֹם-טוֹב וְיוֹם-טוֹב, עֲשֵׂה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת נוֹרְאוֹת, שֶׁהֵם הַפֶּה הַטָּבֵעַ, שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה הַרְצוֹן: "שֶׁהַכֹּל בְּרֵצוֹנוֹ, וְאֵין שׁוֹם חַיִּיב־הַטָּבֵעַ כָּלֵל" וְכוּ'.

וְעַקֵּר הַתְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן עַל-יְדֵי יָמִים-טוֹבִים, הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה - כִּי עַקֵּר עֲבוֹדַת הַצְּדָקָה, הִיא מֵה שְׂצָרִיכִים בַּהֲתַחֲלָה, לְשַׁבֵּר הָאֲכֻזְרִיּוֹת לְהַפְכוֹ לְרַחֲמָנוּת לְהַתְנַדֵּב לְצְדָקָה.

וּמִזֶּה בְּעֲצָמוֹ מִתְגַּבֵּר בְּחִינַת הַרְצוֹן - מֵאַחַר שֶׁמִּתְגַּבֵּר וּמֵהַפֶּה אֲכֻזְרִיּוֹת שֶׁבִטְבָּעוֹ, לְרַחֲמָנוּת, עַל-יְדֵי־זֶה נִתְהַפֵּד הַרְגֵז לְרְצוֹן.

וְעַל-כֵּן בְּשִׂרְצָה יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעֲשׂוֹ, אָמַר (בְּרֵאשִׁית ל"ג, י): "וְלַקְחַת מִנְחַתִּי מִיָּדַי, כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֵיךָ פְּרֹאֵת פְּנֵי אֱלֹקִים וְתַרְצִנִּי".

כִּי "גַם מֵה שְׁנוֹתַיִן לָעֶבְרִיִם הוּא בְּחִינַת צְדָקָה", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּבֵאֲבֵתָא ט. - עַל יִשְׁעֵיהֶם, יז): "וְנִגְשִׁיךָ צְדָקָה". וְעַל-יְדֵי צְדָקָה נַעֲשֵׂה רְצוֹן.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר לוֹ: "וְלַקְחַת מִנְחַתִּי מִיָּדַי" - הֵינּוּ צְדָקָה, בְּחִינַת (מְלָאכֵי ג, ג): "מִגִּישֵׁי מִנְחָה בַצְּדָקָה".

שֶׁמִּקְבָּלִין הָרוּח־חַיִּים, מֵהַצְּדִיק רַב-דְּקֻדְשָׁה, שֶׁהוּא "רַב חֶסֶד" - הַפֶּה עֲשׂוֹ, רַב-דְּקֻלָּפָה, שֶׁהוּא "אֲדַמוּנִי" (בְּרֵאשִׁית כ"ה, כ"ה), תִּקַּף הַדִּין.

וְהֵינּוּ (ש"ס): "נֹצֵר חֶסֶד לְאֲלֹפִים" - "לְאֲלֹפִים", זֶה בְּחִינַת "אֲלוּפֵי עֲשׂוֹ", "רַבְרָבִי עֲשׂוֹ", שֶׁהֵם רַב־דְּקֻלָּפָה. וְזֶהוּ: "נֹצֵר חֶסֶד" - שֶׁחֶסֶד, בְּחִינַת הָרַב-דְּקֻדְשָׁה, "נוֹצֵר" וּמִמֶּתִּיק בְּחִינַת "אֲלוּפֵי עֲשׂוֹ", "רַבְרָבִי עֲשׂוֹ" וְכוּ'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת אַרְבַּע צִיצִית, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרוּח־חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל ל"ז, ט): "מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הָרוּחַ" - שֶׁעַל-יְדֵי־זֶה מְכַנְיַעִין הָרוּח־סְעָרָה, הָרוּחַ שֶׁל הַמִּתְנַגְּדִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים-אֱמִתִּיִּים, שֶׁמִּמְשִׁיכִין אֲרִיכַת הָרוּחַ שֶׁלָּהֶם מֵהַרְבֵּי-דְקֻלָּפָה, בְּחִינַת: "עֲשׂוֹ אִישׁ שֶׁעַר" וְכוּ'.

לג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַעוֹשֶׂה שְׁלִיחַ לְגִבּוֹת חוּבו ג, י - עַל פִּי לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן ח"א ח ה"ל)

יֵשׁ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, מִתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיק־הָאֱמֵת, שֶׁיִּנְיָקְתֶּם מִבְּחִינַת הָרַב-דְּקֻלָּפָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשׂוֹ, בְּחִינַת הָמֶן-עַמְלֶק, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"ג, ט): "יֵשׁ לִי רַב".

שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂאִינוֹ חָפֵץ בְּהָאֱמֵת לְאֱמִתּוֹ אָמַר "יֵשׁ לִי רַב" - שֶׁבוֹחֵר לוֹ רַב, מִי שֶׁטוֹב בְּעֵינָיו, שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאֹ מִמְקוֹמוֹ וּלְהַקִּימוֹ מִנְפִילְתּוֹ, אֲדַרְבָּא, הוּא מִרְחֵקוֹ מֵהַצְּדִיק שֶׁהוּא נִקְדַּח-הָאֱמֵת, כִּי הוּא יוֹנֵק מִבְּחִינַת הָרַב דְּקֻלָּפָה הַנִּל - שֶׁהֵם בְּחִינַת: (בְּרֵאשִׁית לו', מ): "אֲלוּפֵי עֲשׂוֹ", "רַבְרָבִי עֲשׂוֹ" (תַּרְגוּם אוֹנְקֵלוֹס). [עֵין שָׁם בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת].

"בי על-פן ראיתי פניך פראות פני אלקים" - הינו: 'פמו ראות פני אלקים', שהוא בחינת (דברים טז, טז): **"שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה'",** דהינו: 'ימים טובים', שעל-ידם נתגלה ה'רצון'; ועקר 'התגלות-הרצון' על-ידי 'ימים טובים', הוא על-ידי ה'צדקה', פנ"ל - פמוכן יהיה נעשה אצלו 'רצון' על-ידי ה'צדקה'.

וזהו: "ותרצני" פנ"ל - בי מאחר שה'מנחה' וה'צדקה' שנתן ל'עשו', היא בחינת 'צדקה' ממש, בחינת: **"ונוגשו צדקה"** - נמצא: שעל-ידי-זה נתגלה ה'רצון העליון שנתגלה על-ידי 'צדקה' פנ"ל, ומשם משתלשל ה'רצון' למטה, ונעשה 'רצון' גם ב'עשו'.

כמו שכתוב ביעקב (בראשית לג, יא): "בי חנני אלקים, וכי יש לי כל" - הינו: **שנצל מבחינת** (קהלת-רבא א, לב): **"אין אדם מת וחצי תאותו בידו"** - בי יש לו כל מה שחפץ, מאחר שזכה ל'**ברכת ה'"** (בראשית לט, ה; דברים לג, כג; משלי י, כב), בחינת **'שפע בפולה'**.

וכששורה "ברכת ה', בכל אשר יש לו" (בראשית שם) - בודאי אינו מתאנה יותר, בי זה עקר העשירות העולה על כל מיני עשירות שבעולם, בבחינת (משלי שם): **"ברכת ה' היא תעשיר, ולא יוסף עצב עמה"** - שנצל מבחינת (בראשית ג, יז): **"בעצבון תאכלנה"**, מבחינת 'צער בפלים ביולדה', שזה בחינת: **"אין אדם מת וחצי תאותו בידו" פנ"ל** - בי זוכה ל'**ברכת ה'"**, בחינת **'שפע בפולה'**.

"ואני אתנהלה לאטי, לרגל המלאכה אשר לפני"
(בראשית לג, יד)

"בי חנני אלקים, וכי יש לי כל" (בראשית לג, יא)

לז.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, כא)

וזה בחינת מה שאמר יעקב לעשו (בראשית לג, יד): **"ואני אתנהלה לאטי, לרגל המלאכה אשר לפני, ולרגל הילדים, עד" וכו' -** בי אי-אפשר לדחק את השעה כלל, כמו שאמר מקדם (פסוק יג): **"בי הילדים רבים וכו', ודפקום יום אחד" וכו'.**

על-פן צריכין לילך ולהתנהל, רק לאט לאט, בחינת (יומא לח: לט): **"הבא לטהר מסייעין לו; אומרים לו המתן"** - בי אף-על-פי שצריכין להיות זריז גדול בעבודתו יתברך, בפרט מי שכבר נכשל וכו',

לה.

(ח"א א)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית לג, ה): **"הילדים אשר חנו אלקים את עבדך"**.

לו.

(לקוטי-הלכות, גנבה ב, ו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק'; ח"ב מ, 'מי שיודע מארץ-ישראל')

כשמשבר 'תאות-מזון', ומקשר השפע לשרשו לה'דעת, ואזי יש לו בחינת **'שפע בפולה'**, בחינת **"לחם משנה"** (שמות טז, כב), בחינת **'ברכה'** - אזי הוא שמח בחלקו, בי יש לו כל.

אִי-עַל-פִּי-כֶן אִי-אֶפְשֶׁר לְדַחַק אֶת הַשָּׁעָה כָּלֵל.

ויש בָּזָה הַרְבֵּה לְדַבֵּר, אִךְ לֹא נִכְתַּב בְּזַמְנוֹ. וְכִבֵּר מִבְּאֵר מְזָה בְּמָה שִׁיחֻת בְּמִקּוֹם-אֲחֵר (עי' חיי-מוהר"ן, אותיות תל-תלה, מערכת "שלא להתעקש על שום דבר, ואין לדחוק את השעה").

"אציגה נא עמך מן העם אשר אתי"
(בראשית לג, טו)

לח.

(ח"ב עט)

נמצא לְעִיל בְּפֶסוּק (בראשית לב, ד): **"וישלח יעקב מלאכים"**.

"ויעקב נסע סכתה, ויבן לו בית, ולמקנהו עשה ספת"
(בראשית לג, יז)

לט.

(ח"א רסו; חיי-מוהר"ן נו)

בְּשִׁפּוּגְמִין וְאִינָן נִזְהָרִין בְּמִצּוֹת סִפָּה' בְּרֵאוּי - נוֹפְלִים מִשְׁפַּע שֶׁל אָדָם לְשִׁפַּע שֶׁל בְּהֵמָה, וְעַל-יְדֵי-זָה בֹא מִיתַת בְּהֵמוֹת וְחַיִּים בְּלֹא זְמַנָּם רַחֲמָנָא-לְצַלָּן. וְיִזְרְדִין עַל-יְדֵי-זָה מִמְדַּרְגַּת בְּנֵי-אָדָם, לְמַדְרַגּוֹת שָׂאָר בְּעַלֵּי-חַיִּים.

וְכַשֵּׁבְנֵי-אָדָם יוֹשְׁבִים בְּסִפּוֹת בְּרֵאוּי - עַל-יְדֵי זֶה הֵם בְּמַדְרַגָּתָן.

כִּי 'סִפָּה', בְּחֵינּוֹת "אָמָא דְמִסְכָּא עַל בְּנִין" (תקוני-זהר ב:), בְּחֵינּוֹת: "אִם לְבִינָה תִקְרָא" (משלי ב, ג).

וְזָהוּ בְּחֵינּוֹת הַהֶבְדֵּל שְׁבִין גְּדֵר-אָדָם לְגְדֵר-בְּהֵמָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת י. עַל תְּהִלִּים קג, ב): **"בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' וְאֵל תִּשְׁבְּחֵי כָּל גְּמוּלָיו"**, **"שֶׁעָשָׂה לָּהּ דְּדָיִם בְּמִקּוֹם בִּינָה"**.

שֶׁה'אָדָם' יוֹנֵק מִ'דֵּי-אָדָם' שֶׁהוּא בְּמִקּוֹם 'בִּינָה', בְּחֵינּוֹת "אִם לְבִינָה תִקְרָא", בְּחֵינּוֹת "סִפָּה" - אֲבָל ה'בְּהֵמָה' יוֹנֵקֵת מִ'דֵּי-בְּהֵמָה' שֶׁהֵם לְמַטָּה.

וְעַל-כֵּן כְּשִׁפּוּגִם בְּמִצּוֹת סִפָּה' - אִזִּי נוֹפֵל מִבְּחֵינּוֹת 'דֵּי-אָדָם', שֶׁהֵם בְּמִקּוֹם 'בִּינָה', בְּחֵינּוֹת 'סִפָּה'. וְנוֹפֵל לְבְּחֵינַת 'דֵּי-בְּהֵמָה', וְיוֹנֵק מִשָּׁם.

נמצא: שִׁיּוֹנֵק מִשְׁפַּע שֶׁל הַבְּהֵמָה, וְעַל-כֵּן יוֹנֵק אֶת חַיּוֹתָם, וְעַל-יְדֵי-זָה הֵם מֵתִים, עַל-יְדֵי שְׁנוּטֵל מֵהֵם אֶת הַשְּׁפָעָתָם.

וְלִפִּי הַפָּגָם שֶׁפָּגַם בְּ'סִפָּה' - כֵּן נִפְלְתוּ! - וְכֵן נוֹטֵל ה'שְׁפַע שֶׁל הַבְּהֵמוֹת! - וְכַמוֹ-כֵּן גּוֹרֵם מִיתוֹת הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיִּים!

וְזָהוּ בְּחֵינַת (בראשית לג, יז): **"ולמקנהו עשה ספת"** - כִּי ה'סִפָּה' הוּא בְּשִׁבִיל 'מִקְנֵהוּ' (עי' לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מִקְחָדִים מְכָר ד).
[שִׁיח-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ב רעט: בַּעַת שְׁנַכְנַס רַבְּנוּ ז"ל לְדוֹר בְּבִרְסָלַב, הִיָּתָה שֵׁם מִגְּפָה לְבְּהֵמוֹת הַנִּקְרָא "פֵּאִיד", שֶׁהַבְּהֵמוֹת הָיוּ נוֹפְלוֹת וּמֵתוֹת לָרֶב. וְאִז אָמַר תּוֹרָה רַס"ו הַנ"ל - וְנִפְסְקָה הַמִּגְּפָה].

מ.

(ח"א רסו; חיי-מוהר"ן נז)

עַל-יְדֵי שְׁמִקְיָמִין 'מִצּוֹת סִפָּה' בְּרֵאוּי - יָכוֹל לְבַנּוֹת 'בֵּית', וְאִינוּ מִזִּיק לוֹ לְמַמּוֹנוֹ.

כִּי הָעוֹסְקִין בְּבִנְיָן, מִזִּיק לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סוֹטָה יא): **"כָּל הָעוֹסֵק בְּבִנְיָן מֵתֵמְסָכִין"**.

כי צריך לבנות ה'בית' ב'הכמה' ו'שכל', ואזי אין מזיק לו הבנין, ואזי ראוי לו לבנות בית, כמו שכתוב (משלי כד, ג): "בהכמה יבנה בית, ובתבונה יתבונן, ובדעת הדרים ימלאו".

ובודאי הבונה בהכמה לא יתמסכן, ואדרבא יתעשר, ויתקיים בו (משלי כד, ג): "בהכמה יבנה בית וכו', ובדעת הדרים ימלאו" - כי יש לו מקום להכניס ה'שפע'.

אבל כשבונה בלא שכל - אזי מזיק לו, ומתמסכן, שמענישין אותו בעניות; ועל-ידי-זה יתבזה חכמתו, בבחינת (קהלת ט, טז): "חכמת המסכן בזויה" - מדה כנגד מדה.

ועל-כן על-ידי ה'ספה' שהיא בחינת 'שכל', בחינות (שם ב, ג): "אם לבינה"; והוא במדרגת 'תורה' שהיא מקור כל החכמות - יכול לבנות 'בית', בבחינת: "בהכמה יבנה בית" - כי בודאי יש לו 'חכמה'.

[עץ-חיים, מב, ה: 'בינה' היא נוקבא, ונקרא 'צירי', כי בה כח ציור לציר הפלים. לכן נקרא 'בינה' לשון 'בנין'].

וזוה בחינת (בראשית לג, יז): "ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית" - שעל-ידי 'מצות ספה', התר לו לבנות.

'ל"ב' - ראשי-תבות: "לו בית". "ל"ב - זו ה'תורה' - בי"ת מ'בראשית' (בראשית א, א), למ"ד מ'לעיני כל ישראל" (דברים לה, יב), הינו: 'כלל התורה' (אותיות-דרב"י עקיבא, אות ב; זהר פנחס רטו. תקוני-זהר סז).

[הערת המלפס: אולי פונת רבנו ז"ל בזה: 'לב' הוא בחינת 'בינה לבא' (תקוני-זהר יז. פתח-אלהי), בחינת 'בינה' ו'דעת' הנ"ל, בחינת "אם לבינה" הנ"ל].

[שיח-שופי-קדש ח"ב רנח: תורה רס"ו הנ"ל נשתלשלה על-ידי השיחה ב'ימי-מוהרנ"ת' (ח"א לט), שאמר רבנו ז"ל לרבי אהרן הרב מברסלב ז"ל: "שביתו הוא כמו ספה"!

והנה הספור ב'ימי-מוהרנ"ת' שם: בליל שבת-קדש פרשת בראשית, נכנס הרב ד"פה (רבי אהרן הנ"ל) אצלו בשעת הסעדה כדרך תמיד, ענה ואמר לו אז רבנו ז"ל דברי צחות: "שביתו כמו ספה" וכו' - כי אז ירדו גשמים, ובית הרב לא היה מקרה היטב, ומן-הסתם ירדו הגשמים לביתו כמו לתוך הספה].

מא

(ח"א רסו; חיי-מוהר"ן נרנז)

'שבועות' ו'ספות' הם אחד - כי ה'תורה' יוצאת מ'בינה', שהיא בחינת 'ספה', כמו שכתוב (משלי א, ח): "ואל תטש תורת אמוך", בחינת (שם ב, ג): "אם לבינה", שהוא בחינת 'ספה'.

ועל-כן תקף אחר 'ספות', הוא 'שמחת-תורה' - כי מבחינת 'ספה', משם יוצאת ה'תורה'.

נמצא: על-ידי שנכנסו ב'ספה', נעשים בעצמם בבחינת ה'תורה', כי משם יוצאת ה'תורה'. ואז מתחלת ה'תורה', שהוא "בראשית" (בראשית א, א), בחינת 'בית', הינו: "בית דבראשית" (זהר בראשית כט. תקוני-זהר כא. תקוני-זהר ח"ד, תקונא קדמאה), בחינות (בראשית לג, יז): "ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית".

וזוהו בחינת 'סו"ן' - שאז הוא זמן מתן-תורה, ראשי-תבות: "ויעקב נסע ספותה ויבן לו בית" - כי בסיון נתנה תורה" (שבת פו; פסחים סח; יומא ד; ואנו ב'מדרגת התורה' על-ידי 'מצות ספה'.

[הרב מטשעהרין ז"ל בפרפראות-לחנמה, והגהות שלו בלקוטי-מוהר"ן (הנרפס על הדף): עין שלחן-ערוך אבן-העזר (קכז, ז): "דצריכין לכתב בגט, שם החדש הזה - סיון".

ועל-כן נראה לעניות-דעתי, דגם כאן פגנת רבנו לזה, הינו: כי אותיות יו"ד וא"ו שבסיון, מרמזין לאותיות וא"ו יו"ד של תבת "וי'עקב", וכן של תבת "וי'בן" - כי הוא"ו שבשני תבות אלו, אינה מעצם שרש התבה, ועל-כן צריכין לרמז אותה ביהוד עם היו"ד שבשרש התבה כמובן.

ורצה-לומר: שבפסוק זה מרמז ענין 'סיון' שני פעמים. (א) "וי'עקב נ'סע ס'זכותה" ראשי-תבות 'סיון', הינו: הוא"ו יו"ד של "וי'עקב". (ב) "נ'סע ס'זכותה ו'י'בן", ראשי-תבות 'סיון', גם-כן כנ"ל (הוא"ו יו"ד של "וי'בן").

וְאִזּוּ מֵתָר לֹו לְבָנוֹת בֵּית, בְּחֵינֵת (משלי כד, ג):
"בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת" וְכוּ' (זהר בראשית
שם; תקוני-זהר שם; תקוני-זהר חדש שם - ועין תקוני-
זהר יב. יח): - **כִּי בְּוֹדָאֵי יֵשׁ לֹו חֻכְמָה, כִּי**
הַתּוֹרָה הִיא מְקוֹר כָּל הַחֻכְמוֹת [מובא לעיל כל
הענין הזה].

מב.

(ח"ב עט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בראשית לב, ד): "וַיִּשְׁלַח
יַעֲקֹב מַלְאָכָיִם."

"וַיִּבְא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֵם" (בראשית לג, יח)

"שָׁלֵם בְּגוּפוֹ, שָׁלֵם בְּמַמּוֹנוֹ, שָׁלֵם בְּתוֹרָתוֹ"
(רש"י; שבת לג:)

מג.

(ח"א כז, א"ב-ח)

לְמִשְׁךָ כָּל הָעוֹלָם לְעִבּוּדָתוֹ "לְעִבְדוֹ
'שְׁכֵם' אֶחָד" (צפניה ג, ט), וְכָלֵם
יִשְׁלִיכוּ אֱלִילֵי כִסְפֵם וְזָהָבָם וַיִּתְפַּלְלוּ אֶל
הַשָּׁמַיִם וַיִּתְפַּרְרְךָ לְבָד - זֶה הַדָּבָר נַעֲשֶׂה בְּכָל
דוֹר וָדוֹר, לְפִי הַשָּׁלוֹם שֶׁבַדוֹר.

כִּי עַל-יַדֵּי ה'שָׁלוֹם' שֵׁישׁ בֵּין בְּנֵי-הָאָדָם,
וְהֵם חוֹקְרִים וּמְסַבְרִים זֶה לָזֶה הָאֵמֶת -
עַל-יַדֵּי-זֶה "מִשְׁלִיךְ כָּל אִישׁ, אֶת שִׁקְר

אֱלִילֵי כִסְפּוֹ" (על-פי ישעיה ב, כ), וּמְקָרֵב עַצְמוֹ
לְהָאֵמֶת.

וְאִי-אֶפְשֵׁר לְבּוֹא לְבַחֲנֵת 'שָׁלוֹם' - אֶלֶּא
עַל-יַדֵּי 'הָאֲרֵת-פָּנִים',
'הַדֹּרֵת-פָּנִים'.

וְזֶה (בראשית לג, יח): "וַיִּבְא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר
שְׁכֵם" - אֶתְעָרוּתָא שֶׁל בְּחֵינֵת (צפניה ג,
ט): "לְעִבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד" - הוּא עַל-יַדֵּי
'שָׁלוֹם'. וְ'שָׁלוֹם' הוּא עַל-יַדֵּי בְּחֵינֵת 'יַעֲקֹב',
שֶׁהוּא 'הָאֲרֵת-פָּנִים', בְּחֵינֵת "שׁוֹפְרָה דִּי-יַעֲקֹב
כַּעֲיֵן שׁוֹפְרָה דָאָדָם" (בבא-מציעא פד.). - וְזֶה
בְּחֵינֵת (תהלים כד, ו): "מִבְּקִשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב."

וְ"שָׁלוֹם בְּגוּפוֹ" (שבת לג: על "וַיִּבְא יַעֲקֹב שָׁלֵם"
- "שָׁלוֹם בְּגוּפוֹ, שָׁלוֹם בְּמַמּוֹנוֹ" וְכוּ') -
בְּאַרְבַּע מְרוֹת, שֶׁלֹּא תִתְגַּבֵּר אַחַת עַל
חֲבֵרָתָהּ. "שָׁלוֹם בְּמַמּוֹנוֹ" - שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּא
זֶה וְאָכַל אֶת זֶה (פְתוּבוֹת סו:), "שָׁלוֹם בְּתוֹרָתוֹ"
- בְּלֹא קִשְׁיוֹת. - וְאִזּוּ: "וַיִּבְא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר
שְׁכֵם."

"וַיַּחֵן אֶת פָּנָיו הָעִיר" (בראשית לג, יח)

"חד אמר: מטבע תקון להם, וחד אמר:
מרחצאות תקון להם" (רש"י; שבת לג:)

מד.

(ח"א כג, א"ג-ד)

אֵלֹו הַנוֹפְלִים בְּתַאוֹת-מָמוֹן, וְאִינָם
מְאֵמִינִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-שִׁבְרוּךְ-הוּא יָכוֹל
לְפָרְנֵם הָאָדָם בְּסִפָּה קִלְהָ, וְרוֹדְפִים אַחַר
פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי לֶחֶם
בְּעַצְבוֹן" (על-פי תהלים קכז, ב), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(בראשית ג, יז): "בְּעַצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", וְעַצְבוֹת'
הוּא מְרָה-שְׁחוּרָה'.

אלו בני-אדם - נקשרים ב'פנים דסטר-א-
אחרא', אנפין-השוכין, מרה-
שחורה, בחינת עבודת-אלילים, 'אלקים
אחרים' (שמות כ, ב), בחינת 'מיתה'.

אבל אלו בני-אדם שמשאם ומתנם
באמונה - הם דבקים ב'אור-הפנים'
דקדשה, אנפין-נהורין, בחינת 'חיים', כמו
שכתוב (משלי טז, טז): "באור פני מלך חיים",
בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא):
"שבע שמחות את פניך". וכתיב (בראשית מה,
כז): "ותחי רוח יעקב" - כי "אין אמונה בלא
אמת" (זהר בלק קצח), ו"אמת הוא אור-
הפנים".

וזה שאמרו חז"ל (שבת לג, על בראשית לג, יח):
"ויחן פני העיר - חד אמר: מטבע
תקן להם, וחד אמר: מרחצאות תקן
להם".

הינו הך ולא פליגי - כי 'יעקב' הוא
בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מירכא ז, כ):
"תתן אמת ליעקב", והוא בחינת 'אור-
הפנים' - ותכה כשפא, נתתקן 'אמונה'.

וזה: "מטבע תקן" - שתקן 'תאות-
ממון'. וכשתקן 'תאות-ממון',
נתתקן פגם 'עבודת-אלילים'.

וזה: "מרחצאות תקן להם" - כמו
שכתוב (שמות ב, ה): "ותרד בת פרעה
לרחץ", ודרשו חז"ל (מגלה יג, סוטה יב):
"לרחץ מגלולי בית אביה".

וזה: "ויחן פני העיר" - 'פני דיקא, שהיא
'פנים דסטר-אחרא', שהיא
'מטבע', הינו: 'תאות-ממון' - כי כל
עבודות-זרות תחובים ב'ממון'.

וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם"
- כי על-ידו: "ויחן פני העיר" - על-
ידו 'תקון המטבע' כנ"ל.

וזה בחינת מזוזה וכו' - על-ידי 'מזוזה'
נתבטל 'חמדת הממון' וכו'. וזה
שאמרו רז"ל (שבת קג, מנחות לד, - על דברים ו, ט):
"וכתבתם [וכתבתם] - שיהא פתיבה תמה".
וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" -
כי על-ידו: "ויחן פני העיר" (שם לג, יח),
שעל-ידו 'תקון המטבע'.

"ויקן את חלקת השדה" (בראשית לג, יט)

מה.

(חיי-מוהר"ן תצט)

ספר מענין ה'בטחון'. ואמר: שיש
צדיקים שאין מניחים אצלם ממון
מיום לחברו, כמו שמספרין מכמה צדיקים
גדולים שהיו לפנינו, כגון: הפעל-שם טוב
ז"ל, והצדיק הקדוש מורנו הרב אלימלך
ז"ל, וכיוצא בהם - שבכל יום ויום היו
מפזרים כל הממון שהיה בידם, ולא הגיחו
אצלם שום ממון מיום לחברו.

ואמר: שצריכין להיות לזה בריה גדול,
להיות חזק בהבטחון ולעמד על
עמדו, כי אם שוגים בזה תנועה קלה
בעלמא, לא טוב.

אבל יש מעלה גבוהה יתרה ביותר, דהינו:
"שהצדיק האמתי יחזיק אצלו
הממון"! - וזה קשה וכבד יותר הרבה, כי
הוא ז"ל לא היה מתנהג הנהגה הנ"ל.
והוכיח וברר לעינינו: "שהאבות היו
מחזיקים אצלם ממון"!

כִּי אֲבָרְהֶם יֵצֵחַק וַיַּעֲקֹב, הָיוּ כָּלֶם
עֲשִׂירִים מִפְּלָגִים. וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ
כַּשָּׁבָא לְשֹׁכֵם, קָנָה מִיַּד "חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה"
(בראשית לג, יט), וְהֵיכֵן הָיוּ לוֹ מְעוֹת כָּל־כָּדָ?!
וְכֵן אֲבָרְהָם כַּשָּׁקָנָה מְעַרְתַּת הַמִּכְפָּלָה. וְכֵן
מִבְּאֵר עוֹד מֵהַפְּסוּקִים וּמִדְּרָשִׁים: "שֶׁהִיא
מִנְחָה אֲצֵלֶם מְעוֹת".

וְאָמַר: "שֶׁעֲבוּדָה זוֹ גְבוּהָהּ וּכְבֹדָהּ יוֹתֵר,
אֲצֵל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִים
הַמְּפֹלְגִים בְּמַעֲלָה גְבוּהָהּ בְּיוֹתֵר!"

"וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" (בראשית לג, ב)

מו.

(ח"א סו, ג)

אֵל' הוּא בְּחִינַת 'אֱמֵת' - בְּחִינַת (במדבר כג,
יט): "לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְזַב", שֶׁהוּא
בְּחִינַת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מגלה יח):
"מִנֵּיין שֶׁקָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיַעֲקֹב
אֵל, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹקֵינוּ" וְכוּ'
(בראשית לג, כ) - כִּי יַעֲקֹב בְּחִינַת 'אֱמֵת'.

וְזֶה ה'אֱמֵת' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲלֵמָא דְאֵתִי',
תְּלוּי ב'פְּרִנְסָה'. כִּי כְּשִׁישׁ לוֹ פְּרִנְסָה,
וְאִינוּ נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת - זוֹכֵה ל'אֱמֵת', בְּחִינַת
'עֲלֵמָא דְאֵתִי'.

בְּבְחִינַת (תהלים קמו, ה): "אֲשֶׁרִי שָׂאֵל
יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל ה'
אֱלֹקֵינוּ". כִּי כְּשִׁ"שִׁבְרוֹ עַל ה' אֱלֹקֵינוּ", וְאִין
נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת - אָזִי "אֵל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ". כִּי
אֵל יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת 'אֱמֵת' - וְאָזִי יוֹכֵל
לְהַתְּפַלֵּל בְּאֱמֵת. (עי' בַּפְּנִים - עֵינֵן ה'נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת'
שֶׁקֶשָׁה לוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּאֱמֵת).

מז.

(ח"ב ב, ד)

אֵל' זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', כִּי אֵל' עַל שֵׁם
ה'פַּח' שֶׁהוּא תְּקִיף וּבַעַל הַיְכָלָת.
וְעַל־יְדֵי ה'תְּפִלָּה', נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם
אֵל', בְּבְחִינַת (מגלה יח): "מִנֵּיין שֶׁקָּרָא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב אֵל, שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיִּקְרָא לוֹ אֵל" וְכוּ' (בראשית לג, כ).

כִּי עַל־יְדֵי ה'תְּפִלָּה', כִּבְיָכוֹל אָנוּ לוֹקְחִין
לְעַצְמָנוּ הַפַּח מִפְּנֵי יִתְבָּרַךְ, כִּי אָנוּ
מִבְּטָלִין גְּזֵרוֹתָיו.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל: 'אֵל' - עַל־יְדֵי
ה'תְּפִלָּה' עַל שֵׁם ה'פַּח' כִּנ"ל.

וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ירושלמי תענית פ"ב ה"א - ע"ל
במדבר כג, יט): "לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְזַב, לֹא אִישׁ
הוּא [משה רבנו] שֶׁעָשָׂה דְבָרֵי אֵל כְּכֹזֵב" - כִּי
עַל־יְדֵי ה'תְּפִלָּה', מִבְּטָלִין גְּזֵרוֹתָיו יִתְבָּרַךְ -
וְאָזִי יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִין אֵל'.

"וַתֵּצֵא דִינָה בַּת לָאָה" (בראשית לד, א)

מח.

(ח"ב כז)

הַנְּדָר שֶׁנֹּדְרִין, צְרִיכִין לְשַׁלֵּם מִיָּד.
וְהַמְּאָחַר נִדְרוֹ, גֹּרֵם אֵלָיו ה'אַרְבַּע
מִדוֹת: עֲבוּדָה-זָרָה, גְּלוּי־עֲרִיּוֹת, שְׁפִיכוֹת-
דָּמִים, לְשׁוֹן־הָרַע" (ויקרא יב, א).

וְעַל־יְדֵי שְׁמִסְתַּכְּלִין לְהַטִּיל הַמְּשָׂאִי עַל
כָּל אֶחָד כְּרָאוּי לוֹ - זוֹכִין
ל'הַתְּרַת־נְדָרִים! - וְנִצְלוּ מ'אַרְבַּע מִדוֹת'
הַנ"ל!

כְּדֹאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (שם): שְׁלֹמֹד [שְׁלֹמֹדִין]
מ'יַעֲקֹב': שֶׁבִשְׁבִיל שֶׁאֲחֵר נִדְרוֹ,
בָּא לְיַד אַרְבַּע הַנ"ל.

'עבודה-זרה' - שְׁנֵאֲמַר (בראשית לה, ב):
"הסירו את אלקי הנכר".
'גלוי-עריות' - **'ותצא דינה'** וכו' (שם לה, א).

'שפיכות-דמים' - **ב'שכם'**.
'לשוך-הרע' - **"וישמע את דברי בני לבן"** (שם לא, א).

ואיתא (ויקרא-דפה שם, ב): **"שבשביל שראה משה בסבלות בני-ישראל, כמו שכתוב (שמות ב, יא): 'וירא בסבלתם' - דהינו: שנתן לב על סבלותם שהיו מכבידין עליהם, והעבודה השיף לאיש נתנו על אשה, וכן להפך.**

והיה משה מסתכל על-זה, והפך הדבר ונתן על כל אחד העבודה הראוי לו, מה שראוי לאיש וכו'. וכן בין אנשים בעצמן וכו'.

אמר לו השם-יתברך: שעל-ידי-זה תזכה להתיר נדר, ששנאמר בו גם-כן (במדבר ל, יז): 'בין איש לאשתו' וכו'. (עד-כאן המדרש).

נמצא: שעל-ידי שמסתכלין להעריך כל אחד פראוי - זוכין ל'התרת-נדרים'! - ונצולין מ'ארבע מדות הנ"ל!

"לא נוכל לעשות הדבר הזה, לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה, כי חרפה הוא לנו"
 (בראשית לד, יד)

"ארי חסודא היא לנא" (תרגום אונקלוס)

מט.

(ח"א יט, ג)

הפך הכבוד, הם 'חרפות ובזיונות', והם תולים במקום 'עריין', כמובא

בתקונים (תקוני-זהר צב: - על בראשית ב, כה): **"ולא יתבששו - אין בשת אלא במקום עריין" - 'עריין' הוא 'פגם-הברית', בבחינת 'ערלה', בבחינת (בראשית לד, יד) "כי חרפה היא לנו".**

נ.

(ח"א לד, ז)

כשה'לב' - בחינת 'ואו', בחינת 'לוחות' - משקע ב'אהבות רעות', הינו: 'חרפות ובזיונות', הנקרא (דברים י, טז): **"ערלת לב" - אזי הוא בבחינת 'שברי לוחות'. ו'חרפה' הוא בחינת 'ערלה', כמו שכתוב (בראשית לד, יד): "לא נוכל לתת את אחותנו לאיש אשר לו ערלה, כי חרפה הוא לנו".**

והוא בחינת 'אהבה נפולה ושבורה', כי ידוע: "שה'יצר-הרע' וה'קלפות', נתהוים מן 'שבירת-כלים'". ומובא ב'עץ-חיים' (שער שבירת-הכלים פ"ג): **"כי שבירת כלי החסד נפלו אל בינה דבריאה", הינו: 'בינה, לבא' (תקוני-זהר יז. 'פתח אליהו), וה'אור החסד' נשאר ב'יסוד דאצילות' וכו'. נמצא: ש'אהבות רעות' באים מ'שבירת כלי החסד'.**

וזוה שתרגם אנקלוס: "כי חרפה היא לנו", "ארי חסודא היא לנא" - כי ה'חרפה', הינו 'ערלת לב', הינו 'אהבות רעות' - נעשה מ'שבירת כלי החסד'.

כי זה נראה בחוש: ש"על כל פשעים תכסה אהבה" (משלי י, יב) - אפלו אם אחד פושע נגד חברו, אזי אינו מחרפהו, כי האהבה מכסה על כל פשעים. וכשמתקלקל ברית האהבה ביניהם, הינו בחינת 'שבירת כלי החסד' - אזי מחרפהו. כי ה'חרפה' הוא מ'שבירת כלי החסד' כנ"ל.

וּכְשֶׁהֲלַב מְשַׁקַּע בְּחֶרְפָּה, בְּעֶרְלַת לֵב,
בְּחִינַת שְׁבָרֵי לִוְחוֹת, הֵינּוּ
(תהלים סט, כא): "חֶרְפָּה שְׁבָרָה לְבִי". וּמִקְשָׁר
ה'לֵב, בְּחִינַת יָא"ו' - לְהַיּוֹד' - הֵינּוּ:
לְהַנְקֵדָה, בְּחִינַת 'צַדִּיק', שְׁשֵׁם הָאֹר
הָאֲהָבָה הַקְדוּשָׁה שׁוֹרָה, כִּי 'אֹר הַחֶסֶד'
נִשְׁאָר בְּיָסוּד דְּאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת (משלי י
כה): "צַדִּיק יָסוּד עוֹלָם" - אֲזִי נִתְבַטַּל
הָאֲהָבוֹת רְעוּת, הֵינּוּ ה'חֶרְפוֹת, הֵינּוּ עֶרְלַת
לֵב.

כִּי ה'צַדִּיק, יֵאִיר לְהַיּוֹא"ו, בְּחִינַת לֵב' -
וּנִתְבַטַּל ה'חֶרְפָּה, הֵינּוּ עֶרְלַת לֵב' - כִּי
"עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכַּסֶּה אֲהָבָה", כִּי שֵׁם
שׁוֹרָה 'אֲהָבָה הַקְדוּשָׁה'.

נא.

(ח"א לט)

אָמְרוּ בַּמִּדְבָּר (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה סג, יד - עַל מְשָׁלִי
יא, ב): "בֵּא זְדוּן וַיִּבֵּא קְלוּן, דָּא
קְלוּנוּ שְׁל רַעֲב, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (יחזקאל לו, ל):
'אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַת רַעֲב בְּגוֹיִם'.
נִמְצָא: ה'מַחְלֶקֶת, הֵינּוּ: מַה שְׁמִחְרַפִּין
לְאָדָם - בָּא עַל־יְדִיזָה בְּחִינַת יָרַעֲב'.

ו'רַעֲב' הַזֶּה, הֵינּוּ בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת', בְּחִינַת
'חֶרְפָּה' - הוּא בְּחִינַת 'עֶרְלָה', כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (בְּרֵאשִׁית לז, יד): "כִּי חֶרְפָּה הִיא לָנוּ".

וְה'עֶרְלָה' - הֵם 'שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת' הַמְּסַבְּבִים
ה'בְּרִית שְׁלוֹם' (תַּקּוּנֵי־זֶהַר עח.).
וּכְשֶׁמְשַׁבְּרִין אֶת ה'עֶרְלָה, אֲזִי נִתְגַּלָּה 'בְּרִית
שְׁלוֹם' וְכו'.

נב.

(ח"א פב)

כָּל ה'חֶרְפוֹת' הַבָּאִים לְאָדָם, הֵם מ'שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת': רִיחַ סַעְרָה, וְעַנְן גְּדוּל, וְאִשׁ

מִתְלַקְחַת" (יחזקאל א, ד) - וְעַקֵּר ה'חֶרְפוֹת,
בָּאִים מִבְּחִינַת 'עֶרְלָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
ה'שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת'.

וּמִפְּנֵי־זֶה אָמְרוּ אַחֵי דִינָה לְאֲנָשֵׁי שְׁכָם
(בְּרֵאשִׁית לד, יד): "לֹא נוּכַל לָתֵת
אֶת אַחֲתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עֶרְלָה, כִּי חֶרְפָּה
הִיא לָנוּ".

וְגַם 'יְהוֹשֻׁעַ' אַחֵר מָלְ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁנִית,
אָמַר (יְהוֹשֻׁעַ ה, ט): "הַיּוֹם גְּלוֹתִי אֶת
חֶרְפַת יִשְׂרָאֵל" - כִּי עַקֵּר ה'חֶרְפוֹת' בָּאִים
מִבְּחִינַת 'עֶרְלָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת'
הַנ"ל.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁנּוֹלַד יוֹסֵף, אָמְרָה אִמּוֹ (בְּרֵאשִׁית
ל, כג): "אֲסַף אֲלֵכֶם אֶת חֶרְפַּתִּי" -
כִּי בְּהַתְּגַלוֹת בְּחִינַת 'יוֹסֵף, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'קְדוּשַׁת־הַבְּרִית, בְּחִינַת 'מִיֵּלָה' (זֶהַר פְּקוּדֵי
רכה.) - נִפְּסְפוּ הַחֶרְפוֹת' - הֵינּוּ: ה'שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת'.

"וַיִּבְאוּ עַל הָעִיר בָּטַח וַיְהַרְגוּ כָּל זָכָר"
(בְּרֵאשִׁית לד, כד)

נג.

(ח"ב כז)

נִמְצָא לְעֵיל בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לד, א): "וַתֵּצֵא
דִינָה בַת לָאָה".

"וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֵל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ:
הֲסֵרוּ אֶת אֲלֵקֵי הַנְּכָר" (בְּרֵאשִׁית לה, ב)

נד.

(ח"א נט, ה)

ה'אָבוֹת' הָיוּ מְגִידִים גְּרִים - כְּמוֹ שְׁכַתוּב
גְּבִי 'אֲבָרְהָם' (בְּרֵאשִׁית יב, ה): "וְאֵת
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ".

"וַיָּבֵא יַעֲקֹב לִוְזָה וְגו'. וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית אֵל"
(בראשית לה, ו-ז)

נז.

(ח"ב פה)

'אֲגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לוּזִים' - רוֹמְזִים
לְבַחֲיַנַת 'לָאָה', שֶׁהִיא בְּעֵרְףָּ,
שֶׁהִיא נִקְבָּא רֵאשׁוֹנָה' (סֵפֶר הַלְקוּטִים לְהָאֲרִיז"ל,
פְּרַשְׁת וַיִּשְׁלַח). וְאַחֲר־כֵּן נִכְנָסִין לְבֵית-
הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת: **"יַעֲקֹב קָרָא בֵּית-
אֵל"** (פְּסָחִים פ.ח.). וְזֶהוּ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (שׁוֹפְטִים א,
כד): **"שֶׁדָּרָךְ לוֹז נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל"**.

וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה מ, א): **"נִחְמוּ נִחְמוּ"**. שְׁתֵּי
פְּעָמִים **'נִחְמוּ'** גִּימְטְרִיא **'קִדְקִיד'**,
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֵרְףָּ' - שֶׁעַל-יְדֵיהָ נִכְנָסִין
לְבֵית-אֵל. [הַמְשָׁךְ הַתּוֹרָה נִמְצָא בַתְּחִלַּת פְּרַשְׁת וַיִּצְא].

"אֲנִי אֵל שַׁדֵּי פְּרָה וְרִבְהָ" (בראשית לה, יא)

נח.

(ח"א יא, ג-ה)

עַל-כֵּן 'בְּרִית' מְכַנֶּה בְּשֵׁם 'שַׁדֵּי' (זֶהוּ פִּנְחָס
רנז.), כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית לה, יא):
"אֲנִי אֵל שַׁדֵּי, פְּרָה וְרִבְהָ" - כִּי 'שַׁדֵּי' הוּא
בְּחִינַת: "שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוּתֵי לְכָל בְּרִיָּה" (רַש"י
בראשית יז, א; בְּרַאשִׁית-דָּבָר מו, ג).

וּכְשֶׁאֵינּוּ שׁוֹמֵר הַבְּרִית, הֵינּוּ עַל-יְדֵי
'גְּאוּת' - הוּא עוֹשֶׂה לְעִצְמוֹ
'עֲבוּדַת-אֱלִילִים' - הוּא מֵרָאָה 'שֶׁאֵין דֵּי לוֹ
בְּאֻלְקוּתוֹ', עַד שֶׁצָּרִיךְ 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים',
וְעַל-כֵּן פּוֹגֵם בְּשַׁדֵּי "שֵׁשׁ דֵּי בְּאֻלְקוּתוֹ
לְכָל בְּרִיָּה". וּכְשֶׁשׁוֹמֵר הַבְּרִית, הוּא זוֹכֵה
לְאוֹר הַמַּאִיר לוֹ לְתִשְׁבּוּבָה.

וּכְתִיב (שם לו, א): **"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי**
אֲבִיו, וְאִתָּא בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית-דָּבָר
פד, ד): **"מִלְמַד שִׁינְצָחַק גֵּיר גֵּרִים, וְזֶה:**
"מְגוּרֵי אֲבִיו" [מְגוּרֵי אֲבִיו. מִדְרָשׁ שָׁם].

וּכְתִיב בְּיַעֲקֹב (בראשית לה, ב): **"וַיֹּאמֶר**
יַעֲקֹב אֵל בֵּיתוֹ וְלֹאֲשֶׁר עִמּוֹ" -
הֵינּוּ: ה'גֵּרִים' - "הִסִּירוּ אֶת אֲלֹהֵי הַנֹּכַר".

נה.

(ח"ב נז)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בראשית לד, א): **"וַתִּצְא**
דִּינָה בַת לָאָה".

"וַיִּתְּנוּ אֶל יַעֲקֹב, אֶת כָּל אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּיָדָם"
(בראשית לה, ד)

נו.

(ח"א כב, א-ב)

כְּשֶׁנִּתְקַלְקַל חֵסֶד-וְשָׁלוֹם 'חוֹתֵם הַיָּדִים',
שֶׁהוּא הַ'אֲמוּנָה' - נִעֲשֶׂה
מְזֵה 'כְּפִירוֹת' שֶׁהִיא הַ'פֶּהף הַ'אֲמוּנָה', וְנִעֲשֶׂה
'אֲמוּנוֹת כְּזָבוֹת'.

כִּי עֵקֶר הָעֲבוּדָה זָרָה: אֵין לָהּ כַּח, אֶלָּא
עַל-יְדֵי שֶׁמְקַבֵּל מֵה'יָדִים' אֵלוֹ, בְּבַחֲיַנַת
(שְׁמוֹת לב, ד): **"וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַּר אֹתוֹ בַּחֶרֶט"**
וְכוּ'.

וְגַם תִּקְוֹנוֹ: הוּא גַם-כֵּן רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת
ה'יָדִים', בְּבַחֲיַנַת (בראשית לה, ד): **"וַיִּתְּנוּ**
אֶל יַעֲקֹב, אֶת כָּל אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּיָדָם"
וְכוּ'.

וְשִׁמְרַת־הַבְּרִית' יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת: (א)
 יֵשׁ מִי שְׁזוּגוֹ בְּשֵׁשֶׁת
 יָמֵי הַחֹל, וְאִף־עַל־פִּיכֵן הוּא שׁוֹמֵר אֶת
 בְּרִיתוֹ עַל־פִּי הַתּוֹרָה, שְׂאִינוֹ יוֹצֵא מִדִּינֵי
 הַתּוֹרָה. (ב) וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא 'שׁוֹמֵר־הַבְּרִית',
 שְׁזוּגוֹ מִשְׁבַּת לְשִׁבַּת.

וְהוּא בַחֲיִנַּת: 'יְחוּדָא־עַלָּאָה', וְ'יְחוּדָא־
 תַּתָּאָה'.

וְזֶה בַחֲיִנַּת 'שְׂדֵי שָׁל שַׁבַּת' - 'שְׂאָמֹר
 לְעוֹלָמוֹ דֵּי" (תְּחִינָה יב.), שְׂצַמְצַם אֶת־
 עַצְמוֹ מִכָּל הַמְּלָאכֹת, וְזֶה בַחֲיִנַּת 'יְחוּדָא־
 עַלָּאָה'.

וַיֵּשׁ בַחֲיִנַּת 'שְׂדֵי שָׁל חַל' - שְׁגַם בְּחַל יֵשׁ
 צְמִצְמוֹמִים מִמְּלָאכָה לַחֲבֵרְתָּהּ. וְזֶה
 בַחֲיִנַּת 'מִט"ט', "שְׂשֻׁלְטְנוּתָהּ שֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַחֹל" (תְּחִינָת־זֶהָר ב: וְכו'.

נט.

(ח"א יז, ו)

"שְׂדֵי", הוּא בַחֲיִנַּת 'תְּשׁוּבָה', שְׁשֵׁב
 בְּתְשׁוּבָה עַל 'פְּגַם עֲבוּד־הַזָּרָה'.
 כִּי "שְׂדֵי" הוּא בַחֲיִנַּת (רש"י בְּרֵאשִׁית יז, א;
 בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מו, ג): "שֵׁישׁ דֵּי בְּאֵלְקוּתֵי לְכָל
 בְּרִיָּה", וְאִין צְרִיךְ לְשׁוּם עֲבוּדָה אַחֲרַת [עֵינִי
 לְקוּטִי־הַלְכוּת, תְּפִלִּין ו, ח].

ס.

(ח"א כג, ד-בסוף)

'שְׂדֵי' הוּא בַחֲיִנַּת 'בְּרִית' (זֶהָר פְּנִיחָס רנז.),
 כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית לז, יא): "אֲנִי אֶל
 'שְׂדֵי' פָּרָה וּרְבָה".

וְזֶה בַחֲיִנַּת: "שְׂדֵי, שְׂאָמֹר לְעוֹלָמוֹ דֵּי"
 (תְּחִינָה יב.) - דִּהְיֵנוּ: שְׂשִׁמַּח בְּחֻלְקוֹ,
 וְאוֹמֵר 'דֵּי' לְמָה שֵׁישׁ לוֹ, וְאִינוֹ מִתְּאֵוָה
 יוֹתֵר, שְׂזָהוּ בַחֲיִנַּת 'שְׁבִירַת תְּאוֹת־מְמוֹן'

סא.

(ח"א כט, ד)

עַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'כָּל־יִת הַגִּידִין' שֶׁהוּא
 הַ'בְּרִית־קִדְשֵׁי': "שְׂדֵי" (זֶהָר
 פְּנִיחָס רנז.) - עַל־שֵׁם 'שְׂשֵׁדֵי' וַיּוֹרָה כְּחֵץ,
 לְבִנְיוֹנֵי' וְתַקּוּנִים, לְכָל פֶּרֶט וּפְרֵט כְּפִי
 צְרָבוֹ, וְאֶפְלוֹ לְמִקּוֹמוֹת הַצָּרִים וְהַדְּקִים.

כִּי יֵשׁ מִקּוֹמוֹת צָרִים וְדְקִים שְׂאִי־אֶפְשָׁר
 לְבוֹא לְשֵׁם שׁוּם תְּקוּן, כִּי־אִם עַל־יַדֵּי
 'תְּקוּן־הַכָּלִי', בְּבַחֲיִנַּת (אִיּוֹב כב, כח): "וְהָיָה
 שְׂדֵי בְּצָרֶיךָ" - 'שְׂשֵׁדֵי' וַיּוֹרָה תְּקוּנִין לְכָל
 מִקּוֹמוֹת הַצָּרִים.

סב.

(ח"ב ה, ז)

עֶקֶר 'תְּקוּן־הַמַּחִין' עַל־יַדֵּי 'שְׁבִירַת
 תְּאוֹת־נְאוּדָה'. וְעַל־יַדֵּי שְׂמַכְנִיעִין
 תְּאוּוָה זֹה, עַל־יַדֵּי־זֶה נַעֲשֶׂה בַחֲיִנַּת "תְּפִלִּין
 מַחִין" (זֶהָר תְּאֵזִינוֹ אֲדָרָא־זוּטָא רצב: וְכו'.

וְזֶה בַחֲיִנַּת "שְׂדֵי שָׁל תְּפִלִּין" (רש"י בְּרַכּוֹת כג,
 ערוּבִין צה, צז. מְנַחוֹת לז: לה: - זֶה בַחֲיִנַּת
 ה'צְמִצְמוֹם', שְׂצָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְצַמְצַם
 מַחוֹ וְשִׁכְלוֹ, שְׁלֵא לְהַנִּיחוֹ לְצֵאת חוּץ לְגָבוֹל
 שֵׁישׁ לוֹ, שְׁלֵא יִהְיֶה מְשׁוּטֵט הַמַּחַ בְּמָה שְׂאִין
 לוֹ רְשׁוּת לְפִי מְדַרְגָּתוֹ - בְּבַחֲיִנַּת (תְּחִינָה יג.):
 "בְּמַפְלָא מְפָא אֶל תְּדַרְשׁ, בְּמַכְסָּה מְפָא אֶל
 תְּחַקֵּר".

שְׂזָהוּ בַחֲיִנַּת "שְׂדֵי", בַחֲיִנַּת 'צְמִצְמוֹם',
 "שֵׁישׁ דֵּי בְּאֵלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה"
 (רש"י לְדִלְקָ יז, א).

הִינְנוּ: שְׁכָל בְּרִיָּה יֵשׁ לוֹ דֵּי וּגְבוּל בְּאֵלְקוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, שְׂאָסוּר לוֹ לִילְךָ בְּשִׁכְלוֹ כִּי

אם עד הגבול, לא יותר, שאפלו בקדשה אסור לו לצאת חוץ לגבול שיש לו, בחינת (שמות יט, כא): "פן יהרסו אל ה' לראות" וכו'.

[פרוש] ההגה מוהרנ"ת ז"ל שם בפנים התורה: כל אחד ואחד יש לו גבול וצמצום בידיעת אלקותו, לפי ערכו ומדרגתו.

כי מה שנחשב להקטן במעלה בחינת (הגיגה יג): "במפלא ממונו" - שהוא למעלה מדרגתו, וצריך לצמצם שכלו שם - זה אצלו בחינת "במפלא ממונו".

והאדם הגדול ממונו במעלה הגבוהה - הוא יכול להשיג זאת, רק שהוא יש לו צמצום וגבול אחר גבוה ממונו, ששם הוא צריך לצמצם שכלו.

וכן אדם הגבוה עוד יותר, גם זה אינו נחשב אצלו בחינת "במפלא ממונו", רק שיש לו צמצום וגבול גבוה עוד יותר. וכן בכל אדם ואדם לפי מדרגתו.

נמצא: שלכל אדם וכל בריה, יש לו צמצום וגבול מיוחד בהשגת אלקותו ותרבוץ לפי מדרגתו, שעד זה הגבול מתר לרדף מחשבתו להשיג ממונו יתר, לא יותר.

וזה בחינת 'שדי', שדרשו רז"ל (רש"י בראשית יא, א): "שיש די באלקותו לכל בריה" - הינו: שכל בריה ובריה, יש לו 'די' וגבול וצמצום מיוחד בפני עצמו, בידיעת אלקותו - כפי מדרגתו].

"ויסוף עליה נסך, ויצק עליה שמן"
(בראשית לה, יד)

סג.

(ח"א נז, א-ב-ג)

להקים אמונה הנפולה, היא על-ידי בחינת 'יעקב' - הינו: על-ידי 'נדר', שידר איזהו נדר, ויקים מיד.

ועל-ידי-זה ישוב לאמונת-הכמים' וכו'. ו'יעקב' הוא בחינות 'נדר', שהוא ראש לכל הנודרים, כמו שכתוב (בראשית כח, כ): "וידר יעקב נדר".

וכשנתתן ה'ידי' הנ"ל על-ידי 'נדר', על-ידי-זה מתנוצצים בו

'אורות האבות' - פי 'נדר' זה בחינת 'אור יעקב', ו'ידי' הם 'אברהם ויצחק', שהם 'ימין ושמאל'.

וזהו: סופי-תבות של שמות האבות: 'בק"ם' - פי סופי-תבות של "אברהם יצחק יעקב", הם אותיות 'בק"ם', נוטריקון (תהלים פט, כא): "ב'שמון קדשי מ'שהתיו", שהיא רמז בחינות 'נדר'.

פי כן פתיב ב'נדר יעקב' (בראשית שם, כב): "והאבן הזאת אשר" וכו', וכתיב (שם לה, יד - פשחזר מחרן בשעת קיום הנדר): "ויצק עליה שמן" - הינו: על-ידי ה'נדר', מתנוצצים על האדם אור האבות'.

סד.

(ספורי-מעשיות, מעשה ד מ'מלך שגזר שמד')

ונפל על חכמה לכבש את כל העולם בלא מלחמה.

פי יש "שבעה חלקי עולם" ("שבע ארצות" - ויקרא רבה כט, יא; מדרש משלי ט; מדרש תהלים צב; זהר בראשית לט; ויקרא ט; השמטות הזהר ח"א רנג; ספר-יצירה פ"ד) - שהעולם נתחלק לשבעה חלקים.

ויש "שבע בוכבי לכת" (זהר בראשית לד, וישב קפח; פנחס רנא; רנה; עקב רעד. האזינו רפז. תקוני-זהר ד: יג; לו. ספר-יצירה פ"ד) - שכל 'בוכב', מאיר בחלק מהחלקי העולם.

ויש "שבעה מיני מתכות" (ספר-הלקוטים להאריז"ל, פרשת ויצא; שער מאמרי רז"ל להאריז"ל, מאמר 'פסיעותיו של אברהם אבינו'; מהרש"א חדושי-אגדות יומא מד): - שכל אחת מ'שבע בוכבי לכת', מאיר במין מתכת אחד (עין שער מאמרי רז"ל להאריז"ל שם; ומהרש"א שם; ועין בספורי-

"וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָהּ, וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן אוֹנִי, וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנֵימִין" (בראשית לז, יח)

"בְּנֵימִין - לפי שהיא לבדה נולד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְכֹוּ; בְּנֵימִין - בֶּן יִמִּין" (רש"י)

סה.

(ח"א י, ד)

'בְּנֵימִין' מוֹדָה עַל 'גְּדֻלוֹת' - כִּי פָּרַשׁ רִשְׁוִי (בראשית לז, יח): **"בְּנֵימִין - עַל-שֵׁם אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בֶּן יִמִּין, וְ"אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הוּא גְבוּהַ מִכָּל הָאֲרָצוֹת"** (זבחים נד:).

סו.

(ח"א נה, א)

דַּע: כִּי לְרֵאוֹת בְּמַפְלְתָם שֶׁל רִשְׁעִים, אִי-אֶפְשָׁר אֲלֵא עַל-יְדֵי בַחֲיִנַת 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲיִנַת (תהלים קי, א): "שֵׁב לִימִינִי, עַד אֲשִׁית אֵיבֶיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ".

"יִמִּין" - זֶה בַחֲיִנַת 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בַּחֲיִנַת: "בְּנֵימִין, בֶּן יִמִּין, שֶׁנּוֹלַד בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל" (רש"י בראשית לז, יח).

סז.

(לקוטי-הלכות, בַּרְפַּת-הוֹדָאָה ו, מד)

עַל-כֵּן קָרָאָה לוֹ אָמוֹ "בֶּן אוֹנִי" (בראשית לז, יח) - **כִּי רָחַל מָתָה אִז, וְנִקְבְּרָה בְּפָרֶשֶׁת-דְּרָכִים, כְּדֵי שִׁיּוּכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְבָבוֹת עַל קִבְרָה בְּעַת הַחֲרָבָה, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַז"ל (בראשית-רבה פב, י).**

וְעַל-כֵּן מַחֲמַת שְׂרַחֵל אָמְנוּ רְאֵתָה גְדֹל הַחֲרָבָה שִׁיְהִיָּה קָדָם שְׁנִזְכָּה לְקַץ הָאֲחֵרוֹן, עַל-כֵּן "קָרָאָה שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי" - עַל-שֵׁם גְּדֹל הָאֲנִינּוֹת וְהַבְּכִיָּה שְׁצָרִיכִין בְּכָל לַיְלָה לְבָבוֹת עַל 'חֲרָבָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ'.

וְכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְצַעֵק וּלְבָבוֹת הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, עַל פְּגָמָיו שֶׁמַּעֲכָבִין בְּבִנּוֹ

מַעֲשֵׂיוֹת מַעֲשֵׂה יָב מִבְּעַל-תַּפְלָה, בְּעֵינֵי הַכּוֹכָבִים שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁל הַעֲשִׂירוֹת: **"הַכּוֹכָב מַגְדֵּל הַזָּהָב" וְכוּ'.**

וְהַלֵּךְ וְקַבֵּץ כָּל הַשְּׁבַעָה מִיַּי מִתְּכוֹת, וְצוּהָ לְהָבִיא כָּל הַפְּאֲטָרְעֵטִין [תַּמוּנוֹת] שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים שֶׁהֵם שֶׁל זָהָב שְׁתוֹלִין בְּפִלְטָרִין [אַרְמוֹן] שְׁלָהֶם. וְעֲשֵׂה מִזֶּה אָדָם. וְרֵאשׁוּ שֶׁל זָהָב, וְעוֹפוֹ שֶׁל כֶּסֶף. וְכֵן שְׂאֵר הָאֵיבָרִים, מִמִּינֵי מִתְּכוֹת הָאֲחֵרִים. וְהָיָה בְּאוֹתוֹ הָאָדָם, כָּל הַשְּׁבַע מִיַּי מִתְּכוֹת'.

וְהַעֲמִיד אוֹתוֹ עַל 'הַר גְּבוּהָ, וְהָיָה כָּל הַשְּׁבַעָה כּוֹכְבֵי לְכַת' מֵאִירִין בְּאוֹתוֹ הָאָדָם.

וּכְשֶׁהָיָה אָדָם צָרִיךְ לְאִיזָה עֲצָה אוֹ אִיזָה מְשִׂא-וּמָתָן אִם לַעֲשׂוֹתוֹ אִם לָאו - הָיָה עוֹמֵד נֶגֶד אוֹתוֹ הָאֵיבָר שֶׁל הַמִּין מִתְּכַת, הַשִּׁיף לְחַלֵּק הָעוֹלָם שֶׁהוּא מְשֵׁם. וְהָיָה חוֹשֵׁב בְּדַעְתּוֹ: "אִם לַעֲשׂוֹת אִם לָאו". וּכְשֶׁהָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת - הָיָה מֵאִיר וּמְזַרִיחַ אוֹתוֹ הָאֵיבָר. וְאִם לָאו - הָיָה נֶחֱשֵׁף הָאֵבָר.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה כּוֹבֵשׁ כָּל הָעוֹלָם, וְאִסַּף מִמּוֹן רַב.

[הַרְמֵז עַל-זֶה בְּסוּף הַמַּעֲשֵׂה מִרְבֵּנוֹ ז"ל]: "וְאִנִּי נִסְכַּתִּי מִלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קִדְשִׁי" (תהלים ב, ז). אֶפְשָׁר הַרְמֵז בְּזֶה: כִּי הַדְּמוּת-אָדָם שֶׁהַעֲמִיד הַמְּלֶכֶה עַל 'הַר גְּבוּהָ' - "אֵת זֶה לַעֲמַת זֶה" (קִהְלֵת ז, יד) - כִּי הוּא כְּנֶגֶד הַמְּלֶכֶה עַל 'צִיּוֹן הַר הַקִּדְשׁ, כִּי שֵׁם כְּלוּלִים כָּל חֻלְקֵי עוֹלָם וְכוּ'. וְזֶהוּ: "הַר".

"נִסְכַּתִּי" - לְשׁוֹן (בראשית לז, יד): "נִסְפָּה וַיִּצַק".

בית המקדש, שזה בחינת (ירמיה לא, יד): "קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה".

אבל "אביו קרא לו בנימין" - "על-שם ארץ-ישראל - כי יעקב קרא אותו 'בן ימין'" (רש"י), על-שם הסוף, שנחזר לארץ-ישראל, ויבנה בית-המקדש בחלקו של בנימין, ששם מקור השמחה.

הינו: שיעקב אמר: שגם עתה צריכין לקרותו 'בנימין' - על-שם 'ארץ-ישראל', שהיא בחינת 'שמחה' - כי גם עתה בגלות, אסור להיות בעצבות, רק צריכין לצעק ולבכות ולפרש שיחתו איזה שעה ביום, אבל בכל היום צריכין להיות בשמחה, לשמח נפשו בכל דרכי העצות וכו'.

שעל-ידי-זה דיקא יוצאין מן הגלות, כל אחד לפי בחינתו, בבחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו" (לקוטי-מוהר"ן ח"ב י).

כי 'מער'ב, ראשי-תבות: 'רחל מבכה על בניה' (ירמיה לא, יד - שעה-הפסוקים ירמיה; פרי-עץ-חיים, שער תקוני-חצות פ"א; ועוד).

כי "שכינה במערב" (בבא-בבא כה.), והשכינה בוכה ומיללת כביכול על ישראל, בחינת (ירמיה שם): "רחל מבכה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו" - שהיא בוכה על צרת ישראל המפזרים בגוים ואינם על מקומם.

וזוה בחינת 'פול-מערבי', ששם השכינה בוכה ומיללת על 'חרבן בית-המקדש' - כי ב'מערב', שם "רחל מבכה על בניה".

וזוה בחינת (זהר משפטים צה.): "עולמתא שפירתא דלית לה עינין".

כי "רחל היתה יפת-תאר ויפת-מראה" (בראשית כט, יז), ועל-כך עקר ה'הולדה' של ה'צדיק', שהוא בחינת 'יוסף', שהיה 'יפה-תאר ויפה-מראה' (שם לט, ז), בחינת ה"פאר והיפי של העולם" - הוא מ'רחל'.

אבל עכשו בגלות אחר החרבן, היא בבחינת: "רחל מבכה על בניה" - ועל-כך היא בחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" - כי "מאור עינים, נסתלקין על-ידי הבכי".

"ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה וגו'. ויצב יעקב מצבה על קברתה, הוא מצבת קברת רחל עד היום" (בראשית לה, יט-כ)

"צפה יעקב אבינו שהגלות עתידות לעבר שם, לפיכך קברה שם, כדי שתהא מבקשת עליהם רחמים, הן הוא דכתיב (ירמיה לא, יד): "קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה". (בראשית-רבה פב, י)

סח.

(ח"ב סז)

"על-ידי ה'בכי, מסתלק 'מאור העינים'" (שבת קנא:), שזה בחינת 'שקיעת האור במערב'.

"וְאֵלֶּה תְּלֻדֹת עֵשָׂו הוּא אָדוּם" (בראשית לו, א)

"אֵלֶּה אֲלוֹפֵי בְּנֵי עֵשָׂו" (בראשית לו, טו)

סט.

(ח"א נז, ו)

עַל-יְדֵי הַפְּעַם הַבָּא מֵהַכָּבֵד, בְּחִינַת:
"כָּבֵד כּוֹעֵם" (בְּרִכּוֹת סא:) - נִתְעוֹרָר
 הַמְּקַטְרֵג הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא **"עֵשָׂו הוּא אָדוּם"**
 (בראשית לו, א-ח) - **"שְׂאֵחִיזְתוּ בַּכָּבֵד"** (זֶהַר
 פְּנִיחָם רַלד. תְּקוּנֵי-זֶהַר נב. נג. קז:) - וְהוּא **"אָדְמוֹנִי"**
 (בראשית כה, כה), שֶׁהוּא בְּחִינַת **'כָּבֵד'**, שֶׁהוּא
"מֵלֵא דָם".

וּמִן הַמְּקַטְרֵג הָעֲלִיּוֹן - נִתְעוֹרָרִים
 וְנִשְׁתַּלְּשְׁלִים **'מְקַטְרֵגִים וְצָרִים'**
 לְמַטָּה, עַל אָדָם הַכוֹעֵם, וְשׂוֹלְטִים עָלָיו,
 וְאִינָם יֵרְאִים מִלְּפָנָיו וְכו'.

ע.

(ח"א ח, ג-ד-ט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בראשית לג, ט): **"וַיֹּאמֶר
 עֵשָׂו יֵשׁ לִי רֵב"**.

**"וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אָדוּם,
 לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל"** (בראשית לו, לא)
 - עֲנִין 'מִיתַת הַמְּלָכִים' -

עא.

(סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב מ'בַּעַל-תְּפִלָּה')

גַּם הִבְנַתִּי מִדְּבָרָיו שֶׁמְרַמֵּז בְּזֹאת הַמַּעֲשֵׂה:
"מִיתַת הַמְּלָכִים וְתִקּוּנָם" (זֶהַר נִשְׂאָ
 'אֲדָרָא-רַבָּא' קלח; הַאֲזִינוּ 'אֲדָרָא-זוּטָא' רצב; עֵץ-חַיִּים
 לְהַאֲרִיז"ל).

הַפְּטֹרֶת פְּרֻשֶׁת וַיִּשְׁלַח

"הִנֵּה קָטַן נְתַתִּיךָ בְּגוֹיִם" (עובדיה א, ב)

א.

(ח"א ב, בסוף)

"זְעִירִין נַחְתִּין בְּגֵרֹנָא" (זהר תרומה 'ספרא' דצניעותא קעז): - הִינּוּ: לְקַבֵּל כַּח מ'אָדוּם, לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים הַפּוֹנִים עֲרַף. **"זְעִירִין"** - זֶה בְּחִינַת 'כַּח אָדוּם', בְּחִינַת (עובדיה א, א): **"קָטַן נְתַתִּיךָ בְּגוֹיִם"**.

שֶׁה'אוֹתֵיּוֹת דְּקִדְשָׁה' הַמְּחִיִּים אוֹתוֹ - הֵם מְעֻטִּים בְּתַכְלִית הַצְּמִצּוּם מְאֹד, וְהִזְהֵמָה מִתְּגַבְּרַת שָׁם מְאֹד - עַד שֶׁנִּתְּפֶסֶה וְנִתְּעַלְמַת הַקִּדְשָׁה שָׁם בְּתַכְלִית הַפְּסוּי וְהַהֲתַעַלְמוֹת, עַד שֶׁאֵין לָהֶם שׁוּם פְּתָב וְלִשׁוֹן, וְהֵם תַּכְלִית הַהֲפָךְ שֶׁל לִשׁוֹן-הַקִּדְשׁ, וְעַל-כֵּן נִקְרָא: **"בְּזוּי מְאֹד"**.

"מַחְמַס אַחִיךָ יַעֲקֹב תִּכְסֶּף בּוֹשָׁה" (עובדיה א, י)

ג.

(לקוטי-הלכות, יבום א, ו)

עֵקֶר ה'שְׁנֵאָה' - כְּשָׂאָח שׁוֹנֵא אֶת אָחִיו, כְּמוֹ עֵשׂוֹ שֶׁרָדַף אֶת אָחִיו יַעֲקֹב. כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּגַבְּרוֹת הַשְׁנֵאָה, הַפֶּךְ הָאֲהָבָה, מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ מִמֶּשׁ.

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים ג, כ): "תֵּשֵׁב בְּאַחִיךָ תְּדַבֵּר" - שֶׁהַפְּתוּב מוֹכִיחַ עַל גְּדֹלַת הַשְׁנֵאָה, עַד שֶׁאֲפֹלוּ עַל אָחִיו יֵשׁ לוֹ שְׁנֵאָה, וְהוּא דוֹבֵר עֲלָיו רְעוֹת.

וְזֶה שְׁמִזְכִּיר הַפְּתוּב כְּמָה פְּעָמִים רִשְׁעַת עֵשׂוֹ הֲרָשַׁע וְשִׁנְאָתוֹ הַגְּדוּלָּה - "עַל רִדְפוֹ בַּחֲרֹב אָחִיו וְשַׁחַת רַחֲמָיו" וכו' (עמוס א, יא), "מַחְמַס אַחִיךָ יַעֲקֹב תִּכְסֶּף בּוֹשָׁה" (עובדיה א, י), וּמִזְכִּיר בְּכָל-פְּעָם: "עַל שֶׁרָדַף אֶת אָחִיו" - כִּי זֶה עֵקֶר רִשְׁעוֹ וְשִׁנְאָתוֹ, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְׁנֵאָה הַנִּמְשָׁךְ מִרוֹצֵחַ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא 'קִיּוּ'.

"בְּזוּי אַתָּה מְאֹד" (עובדיה א, ב)

ב.

(לקוטי-הלכות, תולעים א, א)

'עֵשׂוֹ' הוּא עֵקֶר זְהֻמַּת-הַנְּחָשׁ, וְעָלָיו נֶאֱמַר (עובדיה א, ב): **"בְּזוּי אַתָּה מְאֹד"**.

וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (עבודה-זרה י): "בְּזוּי אַתָּה מְאֹד - שֶׁאֵין לָהֶם לֹא פְּתָב וְלֹא לִשׁוֹן". הִינּוּ: שֶׁהוּא בְּחִינַת קֶצֶה וְתַכְלִית זְהֻמַּת-הַנְּחָשׁ, שֶׁאֵין שָׁם טוֹב כְּלָל.

כִּי בְּכָל הַכְּתָבִים וְהַלְשׁוֹנוֹת, אֲפֹלוּ בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל שְׁבַעִים עַמּוּמִין, יֵשׁ שָׁם גַּם-כֵּן טוֹב מְעַרְבֵי שָׁם, אֲלֵא שֶׁהוּא מְעֻט מְאֹד. וְכֵמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (מנחות לד): "טַט בְּכַתְּפֵי שְׁתֵּימִם, פֶּת בְּאַפְרִיקַי שְׁתֵּימִם", וְכֵמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ (ח"א לג).

אָבֵל "עֵשׂוֹ הוּא אָדוּם" (בראשית לו, א-ח) - הוּא נִקְרָא: "בְּזוּי מְאֹד" כִּי-לֵב, שֶׁאֵין לוֹ פְּתָב וְלִשׁוֹן כְּלָל.

"אם גנבים באו לך וגו', איך נדמיתה וגו', איך נחפשו עשו נבעו מצפניו" (עובדיה א, ה'ו)

ל'ה' המלוכה" - כי יקבלו כלם את על מלכותו יתברך באהבה, כי יתגלה לכל באי עולם, שהכל ברצונו יתברך לבד, כי "ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה), ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ה.

(לקוטי הלכות, נזיקין ה, ד)

ה'גרים' נמשכין על ידי ה'ניצוצות-טובות' שהיו נעלמים ב'זהמת-עשו', בבחינת (בראשית כה, כח): **"כי ציד בפיו", כמובא** (שער מאמרי רז"ל להאריז"ל, מאמר 'פסיעותיו של אברהם אבינו; פרי-עץ-חיים, ראש-חדש פ"ג).

וכשמוציאין אותם משם ונעשין גרים - זה בחינת (עובדיה א, ו): **"איך נחפשו עשו נבעו מצפניו"** - שנבעה ונגלה ה'ניצוצות-הקדושים', שהיו צפונים ונעלמים בזהמתו הגדולה.

"בית עשו לקש, בית יוסף להבה" (עובדיה א, יח)

ו.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל - ועין בפנים באור מוהרנ"ת ז"ל על שאר הפרשיות, נמצאים לעיל בפרשיות תולדות ויצא וישלח)

"וישב יעקב בארץ" (בראשית לז, א) - **"לקים כבוד אב, לביטל פח כבוד של עשו"** (בראשית רבה עו, ב; בעל-הטורים בראשית לז, א). **"אלה תולדות"** (שם שם, ב) - **"פוסל זרעו של עשו"** (אורי-חיים שם, על-פי בראשית רבה ל, ג). **"יוסף תשובה, תוספות על צדיקים. במקום שבעל-תשובה עומדים"** (ברכות לד:). **"בית עשו לקש, בית יוסף להבה"** (עובדיה א, יח).

ד.

(לקוטי-הלכות, שומר-שכר ב, טז)

וזהו שנאמר ב'עשו' שהוא בחינת 'עמלק', בחינת 'שרש חכמת-הטבע' (עובדיה א, ה'ו): **"אם גנבים באו לך וכו', איך נדמיתה וכו', איך נחפשו עשו נבעו מצפניו"**.

כי לעתיד יהיה נכנע 'מצח-הנחש', ויתגלה 'מצח-הרצון', ואז יתבטלו הפירות של 'חכמי-הטבע' שהם בחינת 'עשו', לגמרי.

וזהו: **"אם גנבים" וכו' - הינו שלא יבואו עם 'חכמי-הטבע' עוד ב'גנבה'.**

כי עכשו - הם באים לפעמים בגנבה והטעיות, וצריכין להתנהג כנגדם גם-כן ב'גנבה', להטות הדעת ל'אמונת-הרצון', לגנב הנפשות שנלכדו אצלם ברשת טעותם - להטותם אל האמת - כי עכשו אי-אפשר לצאת כנגדם ביד רמה, כי עדין לא נכנע 'מצח-הנחש' ב'שרשו לגמרי'.

אבל לעתיד שיהיה נכנע 'מצח-הנחש' לגמרי, ויתגלה 'שרש-הרצון' - אז יתקיים (שם): "איך נחפשו עשו נבעו מצפניו" - כי יתגלו כל מצפוני רשעותו וקפירתו, כי יוכלו להכניעו באתגליא ביד רמה, כי יתגלה אמונת הרצון לעין כל.

ואז יתקיים (שם פסוק כא): **"ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה"**

"ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו, והיתה לה' המלוכה" (עובדיה א, כא)

ז.

(ח"א נו, ב)

צריך כל אחד לבלי להשתמש עם בחינות ה'מלכות' שיש לו, להנאתו ולצרכו, שלא תהיה בחינות ה'מלכות' אצלו כעבד למלאת תאותו.

רק שתהיה בחינת המלכות בבחינת 'בן-חורין', בבחינת (קהלת י, יז): "אשריך ארץ שמלכך בן-חורין" - שה'מלכות' יהיה אצלך בן-חורין, לבלי להשתמש בו להנאתך וכו' ולצרכו, כי אם להשם יתברך.

בבחינות (עובדיה א, כא): **"והיתה לה' המלוכה"** - דהינו: להשתמש עם ה'מלכות' לעבודת השם יתברך.

דהינו: להזהיר ולהוכיח את כל הנשמות שנכנעים אליו, כל אחד ואחד לפי בחינות ה'מלכות' שיש לו, באתגליא ובאתכסיא.

הן אם הוא מושל בביתו, צריך להזהיר ולהוכיח את בני-ביתו; ואם יש לו ממשלה יותר, מטל עליו להזהיר יותר ויותר אנשים, לפי בחינת ה'מלכות' שלו.

ח.

(ח"ב עח)

וזהו בחינה של 'משיח', כי כתוב אצלו (ישעיה יא, ג): "לא למראה עיניו ישפט" וכו', אלא הכל ברוח-הקדש - כי אזי יתקן 'פרצוף מלכות' בשלמות, ונתקבץ כל הבחינת 'מלכות' אל שרשו, **"והיתה לה'**

המלוכה" (עובדיה א, כא), **"והיה ה' למלך על כל הארץ"** (זכריה יד, ט), ונוכל להפיר את בוראנו למעלה מכל העולמות, בלא שום לבוש וציור ותמונה.

ט.

(נטילת ידים שחרית ג, ה)

צריכין להעלות ה'מלכות' לשרשה, בבחינת (עובדיה א, כא): **"והיתה לה' המלוכה"**.

לידע: שכל העולמות וכל אשר בהם, שהם בחינת 'מלכות', הכל נברא ומתנהג רק על-ידי מלכותו יתברך לבד אשר "בכל משלה" (תהלים קג, יט); והכל באין ואפס נגדו יתברך, "וכל דירי ארעא בלא חשיבין" וכו' (דגניאל ד, לב). וזה הדעת - מצוה גדולה לידע ולהודיע ולהתודע, כי זה עקר חיות האדם וכל העולמות בלם.

י.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ג, מא)

בתיב (שמות יז, טז): **"כי יד על פס יה" וכו' - "אין שמו שלם ואין כסאו שלם, עד שימחה זכר עמלק"** (תנחומא תצא יא; רש"י שם). שהוא ז'המת-הנחש', בחינת 'עבד' וכו'.

עד שנזכה שיבא משיח צדקנו, אז יהיה "ה' שלם וכסאו שלם". ויתקיים מקרא שכתוב (עובדיה א, כא): **"ועלו מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו"** - להכניע ולבטל את ממשלת בחינת ה'עבד', שהוא בחינת עשו-עמלק.

ותחזר המלוכה למקומה, בבחינת (שם): **"והיתה לה' המלוכה"**, שהוא

בְּחִינַת מַלְכוּת מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא מַלְכוּת-
דְּקִדְשָׁה'.

שָׁכַל מַלְכוּתוֹ יִהְיֶה, רַק לְגִלוּת הָאֵמֶת
בְּעוֹלָם - לְהוֹדִיעַ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם:
"כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד" (דְּבָרִים ד, לה;)

מַלְכִים-א ח, ט). וְאֵז יִתְקַיֵּם (זְכָרְיָה יד, ט): "וַיְהִי ה'
לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
וְשִׁמוֹ אֶחָד", בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

לקוטי תפלות

פרשת וישלח

**תפלות בענין: הצילני נא מיד אחי מיד עשו - ממדת הפעס | תמכין-
דאורייתא | ויבן לו בית | ויבא יעקב שלם - שלם ושלום בגופנו | פי חרפה הוא לנו**

ומקטרגים, שלא יהיה להם שום כח
להלשין ולקטרג עלי כלל.

רבוננו של עולם, "הצילני מיד אויבי
ומרודפי". "הצילני נא מיד אחי
מיד עשו, כי ירא אנכי אתו פן יבוא
והפני אם על בנים. ואתה אמרת היטב
איטיב עמך, ושמתני את זרעך כחול היס
אשר לא יספר מרב".

חוסה עלי כרב רחמיה, חוסה על נפשי
האמללה מאד, העיפה והיגעה
מאד, אשר "אבד מנוס ממני אין דורש
לנפשי". כי אתה יודע כמה שונאים
ואויבים ומקטרגים עומדים עלינו בכל
עת.

והנני מודה ומתודה: כי אני בעצמי
החייב, ואנכי סבותי בנפשי כל

☪ [א] לקוטי תפלות ח"א נז ☪

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א נז,
'שאלו רבי יוסי בן קסמא')

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו" (בראשית לב, יב)
שינזקה להנצל ממדת הפעס החמור,
הבא מ'עשו-הרשע'

ובכן תרחם עלי אבי אב הרחמן, טוב
ומטיב לכל, ותעזרני ותושיעני,
שאזכה מהרה לשבר ולבטל 'מדת הפעס'
ממני. ותצילני מן הפעס, ומן האכזריות,
ומן הקפדות, ולא אכעס לעולם, ולא
אקפיד על שום דבר ולא על שום אדם
שבעולם, רק אזכה ברחמיה להיות טוב
ומטיב לכל.

ועל-ידי-זה תצילני ברחמיה הרבים,
מכל מיני שונאים

זֶה, וְעוֹרַרְתִּי אוֹתָם עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים
וְחָטָאִי וְעוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי הָעֲצוּמִים מְאֹד.

וְלֹא דִי לִי בְכָל-זֶה, כִּי אִם עוֹד הוֹסַפְתִּי
חָטָא עַל פֶּשַׁע, וְלֹא נִזְהַרְתִּי וְלֹא
שָׁמַרְתִּי עֲצֻמֵי מַאֲשׁ הָרָעָה שֶׁל הַכַּעַס, עַד
אֲשֶׁר נִבְעַר בִּי אֵשׁ הַכַּעַס כַּמָּה וְכַמָּה
פְּעָמִים בְּלִי מִסְפָּר.

וְעַל-יְדֵי עוֹן הַגְּדוֹל הַזֶּה שֶׁל הַכַּעַס,
עוֹרַרְתִּי הַמְּקַטְרֵג וְהַשׁוֹנֵא
הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא "עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר", וְעַל
יְדוֹ נִתְעוֹרְרוּ כַּמָּה וְכַמָּה מְקַטְרָגִים
וּמְלַשְׁיָנִים וְשׁוֹנְאִים עָלֵינוּ.

עַד אֲשֶׁר רָבוּ כָמוֹ רְבוּ הַשׁוֹנְאִים
וְהָאוֹיְבִים מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ
כָּלֵל מַה לַעֲשׂוֹת, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְהִיכֵן לְבָרַח
מִפְּנֵיהֶם, כִּי רַבִּים קָמוּ עָלַי, רַבִּים מְאֹד,
וּפְעָרוּ פִּיהֶם לְבָלִי חֵק.

"פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם, אָמְרוּ בְלַעֲנוּ. מִי יִתֵּן
לִי אֶבֶר כִּיּוֹנָה אֶעֱוֹפָה וְאֶשְׁכְּנָה.
הִנֵּה אֲרַחֵיק נֹדֵד אֶלֶיךָ בְּמִדְבָּר סֶלָה.
אֲחִישָׁה מִפְּלֹט לִי מִרוּחַ סַעָה מִסְעָר".
צַעַק לְבִי אֶל אֲדֹנָי, אֵל אֶתֶן פּוֹגַת לִי, אֵל
תִּדְם בֵּת עֵינָי."

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כָּבֵד סִדְרְתִּי כַּמָּה
תַּחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, וּכְבֹד פִּרְשָׁתִּי
כָּל שִׁיחַתִּי לְפָנֶיךָ כָּל אֲשֶׁר מִצָּאָה יְדֵי
לְדַבֵּר.

וְאִם אֲמַנֵּם לְפִי עֲצָם פְּגָמֵי הַמְּרַבִּים
מְאֹד, עֲדִיךָ לֹא הִתְחַלְתִּי לְדַבֵּר
כָּלֵל, אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ עַד מַה לְדַבֵּר

יֹתֵר, וְגַם אֵינִי לִי שׁוֹם עֲצָה וְתַקְוָה אַחֲרַת,
כִּי אִם תִּפְלָה וְתַחֲנוּנִים.

עֲזָרְנִי כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעַנְתִּי, "קִרְבָּה אֵל
נַפְשִׁי גְּאֻלָּה לְמַעַן אוֹיְבֵי פְדוּנִי.
יִהְיֶה נַחְנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ לְמַעַן שׁוֹרְרִי, הַיִּשָּׁר
לְפָנַי דְּרָכְךָ".

חֹסֶם וְחָמַל עָלַי מְלֵא רַחֲמִים, חוֹס וְרַחֵם
עָלַי מְלֵא חֶסֶד מְלֵא טוֹב מְלֵא
רְצוֹן, יִהְיֶמוּ וַיִּכְמְרוּ הַמּוֹן מַעֲיָה וְרַחֲמֶיךָ
עָלַי, עַל גְּדֻף כְּמוֹנִי, עַל חֶסֶד דְּעָה חֶסֶד
עֲצָה כְּמוֹנִי.

הוֹשִׁיעָה אֲדוֹנָי הַמֶּלֶךְ, הוֹשִׁיעֵנִי מְלֵא
יְשׁוּעוֹת וְהַצְּלוֹת, עֲשֵׂה מַה
שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים, בְּאֶפֶן שְׂאֵזְפָה
לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְתִגְעַר
בְּכָל הַמְּסֻטִּינִים וְהַמְּקַטְרָגִים עָלַי,
וְתַצִּילֵנִי מִיַּד כָּל אוֹיְבֵי וּמְרוֹדְפֵי, וְתַמְלִט
נַפְשִׁי מִיַּד כָּל מֵינֵי שׁוֹנְאִים וְאוֹיְבִים
בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ אֵת כָּל
לְבָבִי, מַה אוֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
מְרוֹם, וּמַה אֲסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.
אַתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל
חַי, אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בֶטֶן וּבוֹחֵן
כְּלָיוֹת וְלֵב, אֵינִי דֹבֵר נֶעְלָם מִמֶּךָ וְאֵינִי
נֹסֵת מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

מְזוּב וּמְטִיב לְכָל, שֶׁבְּעֵינֵי מְטוֹבֶךָ, וְזַכְּנִי
לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל. וְתִכְפֹּר וְתִמְחַל
וְתִסְלַח לִי, עַל כָּל הַחָטָאִים וְהָעוֹנוֹת

והפֿשעים, ועל כל הפגמים והקלקולים
שגרמתי על-ידי עון הפעס.

ותרחם עלי מעִתָּה, ותחמל עלי
בחמלתך הגדולה, ותטיב לי
מטובך האמתי, ותהיה עמי תמיד.
ותצילני מעִתָּה מן הפעס ומן הקפדות,
שלא אכעס ולא אקפיד אפלו בלבי, על
שום אדם, ולא על שום דבר שבְּעוֹלָם,
ולא אבא לידי כעס וקפדות לעולם.

ותאיר עלי באור פניך, ותצוה
ברחמיך, להחזיר לי המחיך-
דקדושה שנסתלקו ממני על-ידי עון
הפעס, ותמשוך עלי צלם-אלהים, אור
פני מלך חיים.

ותחנני מאתך במתנת-חנם, ותשפיע
עלי שפע החכמה והבינה
והדעת דקדושה, עד אשר אזכה להארת-
פנים דקדושה.

ותזבני שתהיה אכילתי בקדושה גדולה
תמיד, בבחינת 'ענג-שבת', עד
שלא יהיה להסְטֵרֵא-אחרא שום חלק
מאכילתי.

ואזכה להכניע הכבד לפני המח,
ויתגבר המח והשכל דקדושה
על הכבד הפועס, ולא יהיה שום שליטה
וממשלה להכבד כלל, רק כל הממשלה
והשליטה יהיה להמח שלי. עד אשר
אזכה שיאיר בפני צלם-אלהים, ואזכה
להיות בגדר האדם דקדושה.

ותעזרני ותושיעני, להכניע ולשבר
ולבטל ממני מדת הבהמיות,
ואזכה לצאת מבהמה לאדם.

עד אשר על-ידי-זה יהיה מוראי על כל
חית הארץ ועל כל השונאים, כמו
שכתוב: "ומוראכם וחתכם יהיה על כל
חית הארץ". ותגרש מפנינו כל האויבים
וכל השונאים שבְּעוֹלָם, ותקים בנו מקרא
שכתוב: "וכתותי מפניו צריו ומשנאיו
אגוף". "האירה פניך על עבדך, הושיעני
בחסדך. פניך האר בעבדך, ולמדני את
חקיך".

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב ב ❁

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב ב, 'ימי הנבכה')

"וידא כי לא יכל לו, ויגע בכף ירכו" (בראשית לב, כו)
"שנגע בתמכין-דאורייתא!" [שלא יהיו 'תומכים' ל'לומדי-התורה']
(זהר וישלח קעא.)

שנזכה להיות 'תומכי-אורייתא' - להחזיק
ה'לומדי-תורה' העוסקים בתורה ועבודת-
השם, בכל צרכיהם

ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל,
ותעזרנו שנזכה להיות 'תומכי
אורייתא'. שנזכה להחזיק את הלומדי-
תורה העוסקים בתורה ובעבודת-השם
באמת, לתומכם, ולסעדם, ולהחזיקם,
ולהספיק להם כל מה שיחסר להם
בכבוד גדול, ולעשות כל צרכיהם, וכל
צרכי בניהם וביתם.

באופן שיזכו לעסק בתורתך ובעבודתך
בהרחבת הלב, בלי בטול

ובלבול כָּלֵל, לְמַעַן יוּכְלוּ לְהוֹלִיד וּלְחַדֵּשׁ
הַלְכוֹת וְחִדּוּשֵׁי־אֲמִתִּיִּים בְּתוֹרַתְךָ
הַקְּדוּשָׁה.

וְתִשְׁפִּיעַ חֶסֶד גָּדוֹל עַל־יְדֵי־זֶה, וַיִּמְשֶׁךְ
עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
שְׁפַע טוֹבָה, וּבִרְכָה, וּפְרֻנְסָה טוֹבָה,
וְעֲשִׂירוֹת גָּדוֹל דְּקִדְשָׁה, וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְכֹל טוֹב.

⊙ [ג] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב מ' ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פא, 'כְּשֶׁאָדָם מְשַׁמַּח אֶת־עַצְמוֹ'
"וַיֵּרָא בִּי לֹא יָכַל לוֹ, וַיַּגַּע בְּכַף יָרְכוֹ" (בְּרֵאשִׁית לב, כו)
"שִׁנְנַע בְּתַמְכִּין־דְּאוּרֵי־תַא"!¹ [שלא יהיו 'תומכים' ל'לומדי-התורה']
(זהר וישלח קנא).

שְׁנֵנְזָכָה לַעֲשׂוֹת הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל־
כֶּה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִתְעַלּוּ כָּל ה'תומכי-תורה' -
וְשִׁישְׁפַע כָּל טוֹב ל'תומכי-התורה', כְּדֵי
שְׁיֻכְלוּ לְהַחֲזִיק 'לומדי-התורה'

וְאַזְכָּה לַעֲסֹק בְּתוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל
הַמְצוּוֹת, בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה כָּל־
כֶּה, עַד שֶׁהַשְׂמִיחָה תַּגִּיעַ עַד רַגְלֵי. וְאַזְכָּה
לְהַעֲלוֹת אֶת הַרְגְּלִין לְמַעְלָה.

וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּרְחַם, וְתַעֲלֶה וְתַקִּים אֶת
כָּל 'תומכי-אורייתא',
שֶׁהֵם 'סמכי קשוט', הַמְּחַזְּקִים בְּלוֹמְדֵי־
תוֹרָה, וְנוֹתְנִים לָהֶם מַתַּת־יָדָם הַטוֹבָה.

אָנָּה יְהוָה, עֲזֹר לָהֶם, וְתִשְׁפִּיעַ לָהֶם כָּל
טוֹב, עֲשֵׂר וְכַבוֹד וְחַיִּים, בָּנִים וּבָנֵי
בָּנִים, וַיִּתְרַבוּ צְאֲצְאֵיהֶם כַּחוֹל הַיָּם,
וְתַבְרַךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר
יִפְנוּ יַצְלִיחוּ (וּבְפָרֵט וכו').

וְתַעֲזֹר לָהֶם, וְתַעֲלֶה אוֹתָם בְּכָל־פַּעַם
מַעֲלָה מְעֻלָּה, וְתַחֲזֹק אֶת לְבָבְךָ
שְׁיֻכְפוּ בְּכָל־פַּעַם לְהַחֲזִיק בִּיּוֹתֵר אֶת
הַלוֹמְדֵי־תוֹרָה בְּאֲמֶת, וְתַמְלֵא יָדָם בִּרְכַת
יְהוָה, שְׁיֻכְלוּ לְהַחֲזִיק אוֹתָם בְּשְׁלָמוֹת,
לְמִלֵּאת לָהֶם כָּל צְרִיכָהֶם, לָתֵת לָהֶם כָּל
מַחֲסוּרִם אֲשֶׁר יַחֲסֹר לָהֶם.

בְּאַפֵּן שְׁיֻכְפוּ הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, לַעֲסֹק
בְּתוֹרָה וְעַבּוּדָה לְשִׂמְחָה תָּמִיד,
בְּהִרְחַבְת־הַלֵּב, בְּלִי שׁוֹם בְּלִבּוֹל וְטְרִדַת
הַפְּרֻנְסָה כָּלֵל.

וְתַעֲלֶה אוֹתִי גַם בְּמִמּוֹן וְעֲשֵׂר,
שֶׁתִּשְׁפִּיעַ לִי מִמּוֹן וְעֲשִׂירוֹת
הַרְבֵּה דְּקִדְשָׁה, בְּאַפֵּן שְׂאוּכַל לַעֲסֹק
בְּתוֹרַתְךָ וְעַבּוּדַתְךָ בְּלִי טְרִדָּא וּבִטּוֹל כָּלֵל.

וְאַזְכָּה לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה, וּלְהַחֲזִיק יְדֵי
הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וְעַבּוּדָה
בְּאֲמֶת.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יַדְעָתָ דְּחַק
פְּרֻנְסַתְנוּ כְּעַת אֲשֶׁר "כְּשֶׁל כַּח
הַסֵּבֶל", רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךְ, וּמִלֵּא
מְשָׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְזַכְּנוּ
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, עַד שְׁנֵנְזָכָה
לְרַקּוּדֵיךָ דְּקִדְשָׁה, וּלְהַעֲלוֹת כָּל בַּחֲיִנּוֹת
הַרְגְּלִין לְמַעְלָה לְקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה.

בְּאַפֵּן שְׁנֵנְזָכָה לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע טוֹבָה,
וּפְרֻנְסָה טוֹבָה, וְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל,
בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה, לָנוּ, וּלְזַרְעֵנוּ, וּלְכָל
עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, וּבְפָרֵט לְכָל 'תומכי־
אורייתא'.

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"א קמה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רסו, ו'יעקב נסע סכתה וגו' ולמקנהו עשה סכת)

"ויעקב נסע סכתה, ויבן לו בית" (בראשית לג, יז)
 שנזכה לבנות בית יהודי לשם השם ולגדל שם בנינו לתלמוד-תורה ולקבל שם שבת ויום-טוב, ולהכניס אורחים וכו'

ונזכה להמשיך בתוך ביתנו, שפע טובה וברכה, ורחמים וחיים וכל טוב אמתי לנצח, בגשמיות וברוחניות, בזה ובבא.

וברחמיך הרבים, תשפיע לנו כל ההוצאות וההצטרכות שצריכים לבנין ביתנו, בשפע גדול. ולא יגיע לנו שום עניות, ולא שום חסר, על-ידי בנין ביתנו. ולא יטריד אותנו הבנין חסוֹשֶׁלום, ולא יבלבל אותנו כלל מעבודתך באמת.

ותזמין לנו לכל אחד ואחד, עצים המסגלים לביתו, ויהיו מסדרים בהבנין, כפי הסדר הראוי להם מששת ימי בראשית. ותסבב כל הסבות לטובה, באפן שיהיה הבנין רק לטובה בכל האופנים, לנו ולבנינו ולכל יוצאי חלצינו.

מלא רחמים, אתה לבד יודע, כל מה שנעשה בענין הבנינים, וכמה ספנות יש בהם.

אבל אתה יודע, כמה וכמה מכרחים לבנות ביתם, כי אי-אפשר לשבת בחוץ, ובפרט איש ישראל שצריך בית לעבודתו, לקבל בו שבת ויום-טוב, ולהכניס אורחים, ולגדל בו בניו לתלמוד-תורה.

ומה יעשה בשר-ודם קרוץ מחמר נבער מדעת, ובפרט פמוני היום, לכוון רצונה באמת בענין זה, ובכל הענינים.

ובכן יהי רצון מלפניך מלא רחמים וחסדים, שתשפיע עלינו דעת שלם ואמתי על-ידי מצות ספה הקדושה.

באפן שנזכה אנחנו וכל עמך בית ישראל הצריכים לבנות בית, שלא יזיק לנו הבנין כלל, ולא יגיע לנו שום סכנה בגוף ונפש וממון על-ידי בנין ביתנו.

רק אדרבא, נזכה כל אחד ואחד לבנות בית בקדושה ובטהרה גדולה, "בחכמה בתבונה ובדעת" דקדושה. ויקים מקרא שכתוב: "בחכמה יבנה בית, ובתבונה יתכונן. ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים".

ונבנה ביתנו לשם יהוה, לעסק בו בתורה ותפלה, ולהכניס בו אורחים הגונים, עד שיהיה ביתנו, בית תורה ותפלה, "בית ועד לחכמים", ונקרא שם "בשם ה' אל עולם".

ויהיה ביתנו, "בית שמגדלין בו תורה ותפלה", שנזכה לדבר בביתנו הרבה דברי-תורה ותפלה, כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים.

רחם עלינו למען שמך, וזכנו להתנהג תמיד כרצונך באמת. "יהוה יגמר בעדי, יהוה חסדך לעולם, מעשי ידיך אל תרף". ויקים בנו מקרא שכתוב: "יהוה ישמרך מכל רע ישמר את נפשך. יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם".

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותבנה בית מקדשנו ותפארתנו. ויקים בנו מקרא שכתוב: "והביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית תפלתי, עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי, כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים". יהיו לרצון אמריי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי.

חום וחנני, וחמל עלי בחמלתך וברחמיך הגדולים, יהמו נא מעיך עלי, ותשגיח עלי ממעון קדשך, באהבה ובחמלה גדולה ויתרה, ותרפא את מכאובי נפשי האמללה מאד, ותסיר מעלי כל המומים שהטלתי בנפשי מכל אבר ואבר.

כי דרכך להשתמש בכלים נשברים, ואתה "עושה גדולות ונפלאות עד אין חקר ואין מספר", ואתה מחיה מתים ברחמים רבים. ובכחך הגדול אתה מעלה ומקבץ שברי כלים נשברים, שברי שברים, ואתה מחבר ומתקן אותם בחסדיך, ואתה מחדש אותם כבראשונה, ביתר שאת וביתר עז, ואין שום נצוץ נאכד ונדחה ממה, חלילה, כי "בידך פח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל".

רופא הנם, יכמרו רחמיך עלי, ותרפאני, ותסיר ממני כל המומים והפגמים מגופי ונפשי ורוחי ונשמת. ואזכה להיות שלם בשלמות גמור בלי שום מום ופגם.

וזכני שיהיה שלום בעצמי, שאזכה להכניע ולשבר ולבטל את גופי, שיתבטלו ממני לגמרי כל תאוות-הגוף ומדותיו-הרעים, עד שיתבטל גופי לגמרי אצל הנשמה, עד שלא יהיה להגוף שום תאוה ורצון אחר כלל, חוץ מרצון הנשמה הקדושה, שהוא רצונך הטוב.

ויהיה שלום בין נשמתי וגופי, שגופי יתקדש ויזדכך, עד שיהיה נכלל בתוך הנשמה הקדושה. ואזכה לעשות כל המצוות וכל הדברים שיש בהם

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א יד ☪
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')
 "ויבא יעקב שלם עיר שכם" (בראשית לג, יח)
 "שלם בגופו, שלם בממונו, שלם בתורתו" (רש"י; שבת לג)
 שינזפה שיהיה שלום בעצמותינו, ונהיה שלם בלי שום מום ופגם, ויהיה שלום בין נשמתנו וגופנו

ואזכה, שיהיה שלום בעצמי. ותרפאני רפואת-הנפש ורפואת-הגוף, באפן שאזכה להיות שלם בשלמות אמתי, בלי שום מום ופגם.

רבוננו של עולם, ידעתי, כי עכשיו אני רחוק מאד משלמות, כי אני מלא מומים ופגמים הרבה מאד, "מפך רגל ועד ראש אין בי מתם". "אין מתם בבשרי מפני זעמה, אין שלום בעצמי מפני חטאתי". וכל אברי מלאים מומים שהטלתי בנפשי על-ידי עוונותי ופשעי המרבים.

☪ [ח] לקוטי תפלות ח"א צו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פב, 'הנעלבים ואינם עולבים')

"לא נוכל לעשות הדבר הזה, לתת את אחותנו לאיש אשר לו ערלה, כי חרפה הוא לנו" (בראשית לד, יד)

שנזכה ל'שמירת-הברית', ולבטל 'קלפת הערלה'

ובכן תזכני ותעזרני ותושיעני, להתגבר בכל עז, לשבר ולבטל את יצרי-הרע, וכל תאותי ומדותי הרעות, ותפך את יצרי להשתעבד לך.

עד שאזכה לגרש ולשבר ולהכניע מעלי, כל הקלפות והסטרין-אחרנין שבכל העולמות, הן 'ש'לש הקלפות הטמאות לגמרי', שהם: "רוח-סערה, וענן גדול, ואש מתלקחת". הן ה'רע שבגה', הכל אזכה לכלות ולשבר ולבטל לגמרי.

עד שאזכה לברר בחינת 'נגה', לברר הטוב שבה ולהעלותה אל הקדשה, באפן ש'נגה' יכלל בקדשה העליונה באמת, וכל הקלפות הטמאות יסתלקו ויתבטלו ממני בבטול גמור, ולא יהיה להם שום שליטה ואחיזה בי חסד-ושלום, מעתה ועד עולם.

ותעזרני ותזכני, ל'שמירת-הברית' באמת, ותבטל ותסיר ממני 'קלפת הערלה', "ערלת לב" ו"ערלת בשר", ואזכה להכלל באמת בקדשתך העליונה.

רצונך, בשמחה גדולה, וברצון טוב בגוף ונפש, ושניהם יהיו נכללים כאחד, באהבה ובשלום גדול באמת, לעשות רצונך באמת, בשמחה גדולה תמיד. עד שאזכה לשלמות גמורה דקדשה באמת.

☪ [ו] לקוטי תפלות ח"א כז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כז, 'רציצא')

"ויבא יעקב שלם עיר שכם" (בראשית לג, יח)
 "שלם בגופו, שלם בממונו, שלם בתורתו" (רש"י; שבת לג:)

שנזכה שיהיה שלום בגופנו, ש'ה'ארבע-יסודות' יתנהגו בשלום גדול

ונזכה, שיהיה שלום בגופנו. ותרפאנו רפואת-הנפש ורפואת-הגוף, שלא יהיה מחלקת בין ה'ארבע-יסודות' שבגופנו, רק כלם יתנהגו במזג-השונה, בשלום גדול.

☪ [ז] תפלות-ותחנונים ☪

השמטה ל'לקוטי תפלות ח"א יט

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יט, 'תפלה לחבוקוק')

"לא נוכל לעשות הדבר הזה, לתת את אחותנו לאיש אשר לו ערלה, כי חרפה הוא לנו" (בראשית לד, יד)

שנזכה להנצל מהחרפות ובושות של 'פגם-הברית'

רבנו של עולם, אתה הודעתנו: שעקר כל החרפות ובזיונות ובושות, נמשכין רק מ'פגם-הברית', פי זהו החרפה הגדולה שבכל החרפות, וכמו שאמרו חכמינו זכרונם-לברכה: "אין בשת אלא במקום עריין".

על-כן חוס וחמל נא עלינו, וזכנו מעתה על-כל-פנים, להנצל מהחרפה ובושה הזאת.

